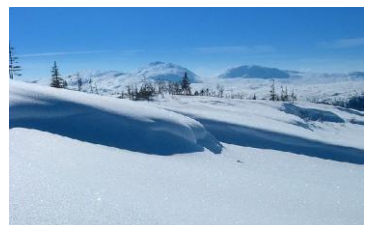

er

V

Verdal kommune

Budsjettsituasjonen 2. tertial 2012

Verdal 10.10.12

Innhold:

1	DRIFT	3
1.1	Rådmannens vurderinger	3
1.2	Situasjonen på kommunedelplanområdene	4
1.3	Organisasjon	11
1.4	Økonomi	13
2	GJENNOMGANG AV VIRKSOMHETSOMRÅDENE	15
2.1	Vuku, Garnes og Volden OS	15
2.2	Stiklestad og Leksdal OS	16
2.3	Ørmelen og Verdalsøra OS	18
2.4	Verdalsøra U-skole	20
2.5	Vinne og Ness OS	21
2.6	Oppvekst felles	23
2.7	Kulturtjenesten	23
2.8	Ressurssenter Oppvekst (ROS)	25
2.9	Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt	27
2.10	Øra omsorgs- og velferdsdistrikt	29
2.11	Ressurssenter Helse, omsorg og velferd	30
2.12	NAV Verdal	32
2.13	Teknisk drift	33
2.14	Rådmannen	35
2.15	Innherred samkommune	36
3	FINANSFORVALTNING	37
3.1	Ordliste - forklaring til ord og uttrykk i finansrapporten	43

1 DRIFT

1.1 Rådmannens vurderinger

Tertialrapport pr andre tertial 2012 er utarbeidet i henhold til økonomireglement for Verdal kommune. Regnskapet pr. 31.08.2012 er vurdert mot årets budsjett, periodisert budsjett og revidert budsjett for 2012.

I likhet med rapporteringen pr første tertial viser budsjettvurderingene at det synes som om virksomhetene jevnt over har kontroll på driften. Rådmannen er godt tilfreds med, og glad for, organisasjonens nitidige arbeid med å produsere så gode tjenester som vi kan, innenfor de rammene kommunestyret har vedtatt. Det er sårbart og krevende, men særdeles viktig for kontinuiteten i tjenesteproduksjonen og robustheten i økonomistyringen. Til tross for at hele organisasjonen jobber godt vil rådmannen spesielt trekke frem at vi ser ut til å gå i god balanse for pleie- og omsorgsdistriktene totalt sett. Dette med et utgangspunkt på ca kr 3 mill strammere budsjett enn året før. Likedan er det store utfordringer med budsjettbalanse også i barnehagene, men også innen dette området ser god aktivitetsstyring og budsjettdisiplin ut til å gi balanse. Dette er viktig for å holde sammenhengen mot ikke-kommunale barnehager og prinsippet om likebehandling.

All drift følges tett, og noen virksomheter varsler større utfordringer med henhold til budsjettbalansen enn andre.

Det sterke driftsfokuset og kontinuiteten i organisasjonens vilje til å holde budsjettammer, gjør at vi får muligheter til å styrke barnevernet og bevilge noe mer penger til barnehagene, slik kommunestyret gjorde i sommer. De økonomiske rammebetingelsene framover ser også ut til å innebære at den handlefrihet vi vil ha må vi skape oss selv.

Årets lønnsoppgjør vil koste Verdal kommune om lag 17-18 mill. kroner i år. Oppgjøret medførte også at mange av ansatte i kommunen og samkommunen ble tatt ut i streik. Evalueringene i etterkant viser at vi har håndtert streikesituasjonen godt lokalt, både på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Lokalt har partene opptrådt fleksibelt, og ivaretatt de formelle sidene ryddig, samtidig som samhandlingen har gitt rom for humør i gjennomføringen. Streiken medfører at om lag kr 2 mill blir trukket i lønn, som for den enkelte ble erstattet med streikebidrag. Lønnstrekk vil være med på å finansiere den samlede lønnsveksten.

Den sterke generelle lønnsveksten vil gi en økt skatteinngang utover høsten. Rådmannen foreslår derfor en oppjustering av budsjettposter vedrørende dette. Økningen foreslås benyttet til finansiering av årets lønnsoppgjør, samt medfinansiering av sykehusopphold som ved årets slutt vil ligge over budsjettet nivå. Rådmannen finner det riktig at virksomhetene får dekt sine kostnader knyttet til lønnsoppgjøret. Det ville være svært vanskelig å finne inndekning for disse kostnadene innenfor eksisterende budsjettammer og en manglende finansiering av oppgjøret vil også kunne bidra til å svekke den gode styringskulturen som i dag eksisterer i hele organisasjonen. Medfinansieringen av sykehusopphold er kostnader kommunen har liten styring på i det kortsiktige perspektivet, men som i det langsiktige perspektivet er selve kjernen av samhandlingsreformens finansielle fundament.

Ved utløpet av andre tertial er det registrerte sykefraværet 6,0% i kommunen. Det er "ny rekord" i en jevn trend med nedgang de siste årene. Det er svært gledelig og en god spore til stadig forbedret nærværarbeid.

Det er stor aktivitet og mye positivt i Verdalssamfunnet, både i og utenfor den kommunale organisasjonen. Det må vi unne oss å markere, men samtidig stadig søke utvikling og forbedring.

Samkommunestyret vedtok i sak 21/12 å be om bevilgning fra morkommunene på samlet kr. 150.000,- til sluttfinansiering av feierbiler i begge kommunene. Rådmannen foreslår å bevilge kr. 75.000,- til dette ved bruk av disposisjonsfond.

1.2 Situasjonen på kommunedelplanområdene

Oppvekst

Verdal er organisert i virksomhetsområder. I oppvekstsektoren er det per dato 6 virksomhetsområder.

4 av områdene er sammensatt av skoler og barnehager, mens et område kun har skole. Det sjette området er ressurscenter oppvekst som inneholder blant annet barneverntjeneste, helsestasjon, PPT, voksenopplæring og rådgivere. Det jobbes for øyeblikket med detaljer i en ny organisering, og fra 01.01.2013 vil denne organisering tas i bruk.

Totalt sett melder tre av virksomhetslederne at de vil gå i balanse ved årets slutt, en melder om et positivt avvik mens to melder om utfordringer med å oppnå balanse. Utfordringene dreier seg i hovedsak om behov for ressurser til valgfag og økte behov for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging.

Ved utgangen av 2. tertial viser tallene for drift av de kommunale barnehagene at de totalt sett vil kunne gå med et underforbruk i forhold til budsjett. Det jobbes også med å få rapporter i forhold til normtall. Status per 15.09 er at kommunens gjennomsnittsnormtall på voksentetthet er på 6,35 barn pr. voksen. Det er variasjon fra barnehage til barnehage ved dette, og normtallene varierer også gjennom kalenderåret. Det er viktig å presisere at i dette normtallet er noen ressurser holdt utenom. Det som ikke regnes med i normtallet er styrerressurs, læringer, ressurser til spesialpedagog og spesialassistenter og personer som har arbeidstrening eller praksis gjennom NAV.

Følgende momenter rapporteres det om fra oppvekstområdene:

Satsinger:

- De utrolige årene, Dino-skole
- Bedre læringsmiljø og klasseledelse
- Lese- og skriveopplæring og bibliotek
- Skolemåltid
- Trivselsleder

Utfordringer:

- Valgfag for ungdomstrinnet vil presse budsjettet
- Økt behov for ressurser til spesialundervisning
- Økt behov for ressurser til minoritetsspråklige
- Voksentetthet i barnehagene oppleves for lav
- Ingen ekstra personalressurs i forsterka barnehage (kun grunnbemanning)

Tiltak for å sikre likeverdige tilbud i skoler og barnehager:

- Gjennomgang av tilgjengelige rammer i skole og barnehage
- Det er igangsatt en prosess hvor det settes fokus på spesialundervisning og tilpasset opplæring i oppvekstsektoren. Prosessen vil styres av kommunalsjefen, og den vil pågå kommende skoleår (2012/2013).

Tiltak for å redusere sykefraværet

- Systematisk bruk av tilretteleggingstilskudd
- Oppfølging gjennom medarbeidersamtaler
- HMS- arbeid i tråd med enhetenes planer
- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær

Nærmere opplysninger om hvert område:

Vuku, Garnes og Volden:

Oppvekstområde har fokus på flere områder dette skoleåret; Bedre læringsmiljø og klasseledelse, arbeidslivsfag, lese og skriveopplæring og De utrolige årene. Tjenestetilbudet holdes på nivå som forutsatt, men området er litt over budsjett. Dette er som forventet da Vuku oppvekstsenter har redusert med to klasser nå i høst, en i barneskolen og en i ungdomsskolen.

Det er ikke lagt inn budsjett for valgfag som er innført denne høsten. Det betyr at det er et overforbruk på valgfag i ungdomsskolen i størrelsesorden kr 70.000-100.000,- kroner på dette tiltaket. Økonomien er meget stram, og tjenestetilbudet bærer preg av dette.

Området melder at de regner med å holde budsjettet for 2012. Tallene er imidlertid meget usikre. Dette skyldes at lønnskostnader i forhold til innsparing med 2 klasser blir utfordret av andre pålagte oppgaver som krever ressurser.

Stiklestad og Leksdal:

I områdets daglige virke bidrar de på naturlige arenaer for å fremme en aktiv folkehelse. Området gjennomfører i år to felles prosjekt. Det ene er et prosjekt med fokus på kvalitet og sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole, mens det andre er et prosjekt hvor de tar tak for et godt arbeidsmiljø og har fokus på friskt nærvær.

Barnehagene er ferdig med opplæring i «De utrolige årene». Stiklestad skole er i gang nå, og Leksdal skole starter opp etter jul. Barnehagene har fokus på å stimulere barn til en positiv utvikling. Lag og foreninger er aktive deltakere for å bidra til et godt oppvekstmiljø.

Området melder at de styrer mot et positivt avvik pr.31.12.12, som anslås å være ca kr 550.000,-.

Ørmelen og Verdalsøra:

Virksomhetsområdet har i hovedsak fortsatt fokus på "De utrolige årene", DINO-skole, lese- og skriveopplæring, IKT og bibliotek som læringsarena. Behovet for spesialundervisning, spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging er fremdeles stort. Lederne ved enhetene arbeider kontinuerlig for å unngå regnskapssavvik. Den økonomiske situasjonen oppleves som svært utfordrende. Ytterligere organisatoriske tiltak for å imøtekomme økt timetall, leksehjelp og økt behov for spesialundervisning i skolene og spesialpedagogisk hjelp i barnehagene er vurdert.

Mulighetene for å redusere driftsnivået er mindre enn økningen av oppgaver og behov for forsvarlig voksentetthet.

Området melder om et negativt avvik ved utgangen av 2012, men det er fortsatt vanskelig å anslå størrelsen. Området vil blant annet få tilført midler fra IMDI, Integrasjon- og mangfoldsdirektoratet, etter søknad fra Verdal kommune. Midlene dekker noen av de ekstraordinære tiltakene som er iverksatt. I tillegg mangler en del refusjoner som gjør at resultatet vil bedre seg i siste tertial.

Verdalsøra ungdomsskole:

Verdalsøra ungdomsskole har hatt fokus på bedre læringsmiljø og klasseledelse. Dette vil videreføres i 2012-13. Fra høsten 2012 vil Verdalsøra ungdomsskole delta i to utviklingsprosjekter: Skolebibliotekutvikling i samarbeid med Verdalsøra barneskole og prosjekt skolemåltid.

Området melder om utfordringer med nye valgfag på 8. trinn. Det er ikke lagt inn i budsjettet. Disse vil medføre en ekstra utgiftspost. Å anslå avvik er vanskelig. De nye utgiftene vil redusere effekten av innsparingen som er planlagt høsten 2012 (reduksjon av en stilling med bakgrunn i at område har en klasse mindre).

Området melder at de kan risikere et avvik på ca kr 500.000,- ved utgangen av 2012.

Vinne og Ness:

I området jobbes det fremdeles med implementering og videreføring av "De utrolige årene", og satsingsområdene til de ulike enhetene følges opp. Området har løst utfordringene med å redusere bemanning i barnehagene med bakgrunn i barnehageopptaket. Det alternative skoletilbudet som er etablert i området videreføres.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012.

Ressurssenter oppvekst:

Satsningen på forebyggende arbeid videreføres, med spesielt vekt på *tidlig* forebygging. Dette medfører blant annet ressursbruk til spesialpedagogiske tiltak i barnehage, videreføring av ulike nettverk og foreldreveiledningsprogram. Fra høsten 2012 har utgiftene til spesialpedagogisk hjelp i barnehagene økt mer en budsjettet, men rammene økes med bakgrunn i de ekstra midlene som kommunestyret tilførte sektoren i juni.

Barnevernet opplever et økt arbeidspress i forhold til å følge opp/lukke de avvikene som ble påpekt i Fylkesmannens tilsynsrapport i mai, og jobber med å få interne rutiner og organisering på plass. Tjenesten er styrket med 1 stilling høsten 2012, som resultat av kommunestyrets ekstra bevilgning i juni. Møllegata voksenopplæring viderefører opplæringstilbudet på ettermiddagstid, og dette vil være med på å styrke integreringen og norskopplæringen.

PPT opplever å miste dyktige arbeidstakere og tjenesten er nå noe svekket på grunn av dette. Det opereres med ventelister i en periode framover.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2012.

Helse, omsorg og velferd

De fire virksomhetsområdene innen helse, omsorg og velferd har i 2012 et felles fokus på å implementere nytt lovverk, Helse- og omsorgsloven og Folkehelseloven, og jobber dermed målrettet med å vri tenkningen i tjenesteproduksjonen mot mer helsefremmende og forebyggende arbeid. Resultatet av dette vil en ikke se umiddelbart, og det er utfordrende å fortsatt skulle gi like mye tjenester for å vedlikeholde og reparere, samtidig som en skal øke innsatsen på forebyggingssiden.

Utfordringer mot 2013 og videre:

Samhandlingsreformen og ny helse- og omsorgslov pålegger kommunene større ansvar enn tidligere, med fokus på forebygging av behov for helsetjenester, jfr rapportering 1. tertial. For at innbyggerne skal kunne bo i egen bolig så lenge som mulig, samtidig som det oppleves trygt og forutsigbart, må tjenesteytelsen støtte opp om økt grad av egenomsorg og selvstendighet. Dette krever blant annet styrking av ressurser for hjemmebaserte tjenester både innenfor ledelse, fagkompetanse og saksbehandling. For å styrke fokuset på hjemmebasert omsorg, vurderes å opprette et eget virksomhetsområde for hjemmetjenester. I dette vil også samlokalisering av Vinne og Øra hjemmetjenester være et ledd i prosessen. Gevinster en antar å kunne hente ut er mer hensiktsmessige arbeidsprosesser, mer målrettet bruk av kompetanse og større fleksibilitet i tjenesteorganiseringen.

En ser også at målretting i forhold til de store utfordringsområdene når det gjelder tildeling av sykehjems plasser/tilbud om omsorgsbolig med heldøgns bemanning, er nødvendig. De største områdene vurderes til å være demens, rehabilitering, lindrende behandling og generell pleie. Helhetlige tiltakskjeder, hensiktsmessig arbeidsflyt og tilstrekkelig ressurstilgang er vesentlig i denne sammenhengen. For å sikre faglig forsvarlige tjenester i kommunal regi, blant annet til utskrivningsklare pasienter fra sykehuset, planlegges å øke kapasiteten på korttidsplasser ved å ta i bruk en leilighet i trygghetsboligen ved Ørmelen bo- og helsetun, til formålet. Det er mulig å etablere to plasser pr leilighet. Skulle det vise seg at behovet minker eller andre løsninger etableres, kan leiligheten igjen, uten endring, leies ut som ordinær omsorgsbolig. I trygghetsboligen har hjemmetjenesten i dag fast bemanning. Det vil ikke være behov for å øke nattvaksressurs, men på dagtid/kveldstid må hjemmetjenesten styrkes for å sikre forsvarlige tjenester. Dette gjelder både kompetansemessig og økonomisk i form av stillingsressurser.

Kommunen har en medfinansieringsplikt på 20 % av kostnader til innleggelse og poliklinisk behandling for pasienter med medisinske diagnoser. Kostnader tilknyttet dette har man i dag liten mulighet til å påvirke. Å få på plass et kommunalt tilbud som kan erstatte noe av innleggelsene, samt å få etablert det lovpålagte kommunale tilbudet for døgnbasert øyeblikkelig hjelp, vil kunne redusere medfinansieringskostnadene noe. Dette krever imidlertid at kommunen, eventuelt sammen med nabokommuner, bevilger økonomiske ressurser til etablering og drift av et slikt tilbud.

Det pågår et lederutviklingsprogram som alle virksomhetsledere og avdelingsledere innenfor helse og velferd deltar i. Her er det fokus på kommunens verdier og lederplattform, samt verktøy for å styrke lederne i lederrollen. Dette er et viktig grunnlag for å kunne sikre en god drift av tjenesteproduksjonen, samt å kunne levere faglig og kvalitetsmessig gode tjenester innenfor eksisterende rammer.

Når det gjelder sykefraværstallene er disse i positiv utvikling. Generelt for alle fire virksomhetsområder er at det jobbes målrettet med temaet. Det nedlegges mye arbeid på forebygging av sykemeldinger, samt oppfølging av sykmeldte for å få disse tilbake i arbeid. Systematisk HMS-arbeid, synlig og tydelig ledelse, forbedring av arbeidsprosesser og ulike frisklivstiltak/sosiale arrangementer fremmer trivsel og helse.

Felles for omsorg- og velferdsområdene:

Utviklingsarbeid en spesielt ønsker å fokusere på, er å redusere uønsket deltid og å styrke vikartilgangen gjennom blant annet en vikarpool ved Verdal bo- og helsetun, samt innføring av årsturnus ved Ørmelen bo og helsetun. Det pågår utviklingsprosjekter også innenfor ulike andre fokusområder, for eksempel demens, lindrende behandling, velferdsteknologi og pasientsikkerhetskampanje (eks riktig legemiddelbruk i sykehjem). Enkelte utviklingsprosjekter skjer i samarbeid med Levanger kommune.

Samhandlingsreformen og oppfølging av den lov- og avtalefestede kontrakten med Helse Nord-Trøndelag krever en god del logistikk og oppfølging i kommunen. Dette arbeidet er søkt løst innenfor eksisterende budsjett, men en ser at det er nødvendig å styrke dette arbeidet med 0,5 årsverk inneværende år.

Det er en stadig tilvekst av brukerbehov spesielt innenfor målgruppen mennesker med nedsatt funksjonsevne. I 2012 er fire nye brukere ferdig med videregående skole og må ha et tilbud på dagtid. Dette medfører nye utfordringer for Arken, samt andre kommunale tjenesteområder som for eksempel hjemmetjenester til funksjonshemmede. Bolig er en del av dette sakskomplekset.

Øra omsorg og velferdsdistrikt har et tjenestetilbud i tråd med det planlagte. Avvik fra budsjettramme pr 2. tertial er et underforbruk på 1,5 mill kr. Dersom refusjon for ressurskrevende tjenester blir innenfor det som er budsjettet, vil det bli et underforbruk på ca 1 mill kroner ved årets slutt. Det er knyttet noe usikkerhet til dette anslaget da behovene til enkeltbrukere raskt kan påføre virksomhetsområdet store kostnader. Lønnsutgifter er i tråd med budsjett, og en har en stadig nøkternhet i forhold til drift. Årsverksøkning på 5,09 er finansiert med både kommunale og eksterne midler. I siste tertial vil det bli en økning på 3 årsverk i ny omsorgsbasis, noe som er i tråd med budsjett.

Vinne og Vuku omsorg og velferd har et tjenestetilbud i hovedsak som planlagt. Imidlertid er det oppstått spesielle nye behov hos en enkeltbruker, som på årsbasis vil medføre økt oppfølgingsbehov med 1,8 årsverk. Inneværende år vil dette utgjøre et ekstra forbruk på ca kr. 150.000,-.

Resultatet i regnskapet er noe misvisende da det 31.08.12 ligger inntektsføringer på 1 mill kr på prosjekter, hvor utgiftene ennå ikke er regnskapsført. Det er et overforbruk på ca kr. 100.000,- pr 2. tertial, og med de økte utgifter til enkeltbruker og til håndtering av kontakten med sykehuset vedrørende utskrivningsklare pasienter, anslås resultatet ved årets slutt å bli et overforbruk på ca kr. 450.000,-. Dette kompenseres med underforbruket ved Øra omsorg og velferdsdistrikt, slik at områdene må ses i sammenheng. Sparetiltak er fokus på innleie og forbruk, aktiv oppfølging ved sykefravær, samt restriktiv tildeling av tjenester. Årsverksøkning er knyttet til opprettelse av stilling som kreftkoordinator, eksternt finansiert, og årsverk for å kunne yte faglig forsvarlig tjeneste til enkeltbruker.

Ressurssenter helse- omsorg og velferd har et tjenestetilbud i hovedsak som planlagt. Frisklivssentralen har startet opp i lokaler ved Verdalsøra barne- og ungdomsskole. Sentralen skal ta i bruk fagprogrammet Profil som dokumentasjonsverktøy, som en av de første i landet innenfor dette området. Boligkontoret venter på å flytte inn i lokaler ved siden av NAV, og vil åpne offisielt når dette er på plass. Tjenesten styrkes med et årsverk. Rehabiliteringstjenesten har opprettet nytt gruppetilbud, og deltar sammen med omsorgstjenesten i arbeidet med å tenke i retning av mer hjelp til egenomsorg og selvstendighet i tjenesteytelsen. En god del aktivitet i ressurscenteret er finansiert av tilskuddsmidler, og det er en utfordring å planlegge aktiviteten inn i ordinær kommunal drift.

Virksomhetsområdet har som mål å gå i balanse ved årets slutt. Lønnsutgifter er innenfor budsjett.

Det er startet et arbeid i samarbeid med ressurscenter oppvekst for å se på om en har god nok organisering av områdene i dag, eller om det finnes alternativer som kan være mer hensiktsmessige for å understøtte tjenestebehov og tjenesteproduksjon.

NAV Verdal: Innenfor tjenestetilbudet økonomisk sosialhjelp er det fortsatt en intensiv satsing mot ungdom med skolerett for å forebygge en karriere i NAV-systemet. Antallet i denne gruppen som mottar hjelp går ned som følge av den massive satsinga. Andre mottakere av økonomisk sosialhjelp forsøkes også hjulpet inn i aktivitet som på sikt kan gi jobb. Det er gjort avtaler med 7 gårdbrukere om å motta brukere i arbeidstrening, på kort sikt har dette gitt gode resultater. Det er ønskelig å øke denne satsingen, og det vil kreve en økning av oppfølgingsressurser.

Kvalifiseringsprogrammet rapporteres med et underforbruk pr 2. tertial, men aktiviteten vil øke i høst. Det er fortsatt store kapasitetsutfordringer i forhold til gjelds-/økonomirådgivning. Bosetting av vanskeligstilte og flyktninger er også fortsatt en stor utfordring.

Virksomhetsleder anslår at regnskapet ved årets slutt vil være i økonomisk balanse.

Øvrige virksomhetsområder

Kultur.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Biblioteket:

Biblioteket ønsker å sette fokus på aktivitet i biblioteket, og er med i prosjektet "Litteraturhus Nord-Trøndelag". Gjennom prosjektet gis det støtte til arrangement, som gjør at det kan benyttes formidlere som en ellers ikke hadde hatt råd til å leie inn.

På to av eldreinstitusjonene er det nå leseombud. I tillegg er det et samarbeid med norskundervisningen i Møllegata, som går ut på at enkelte elever derfra møter leseombud i biblioteket.

Fengselsbiblioteket er stadig et populært tiltak for de innsatte. Det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Kulturskolen:

Våren 2012 ble prosjektet TradFolk avsluttet, et tilbud til barn i SFO på Vinne oppvekstsenter.

Elevopptaket høsten 2012 fulgte de økonomiske rammer som lå til grunn for driften. Dermed kunne 90 søkere få et positivt svar, mens 50 søkere ikke fikk tilbud om elevplass.

I forbindelse med teaterutdanninga på HiNT sitt økte behov for arealer, avga kulturskolen tilgangen til Speilsalen. Dette lokalet ble brukt til danseundervisning, samspilløvelser og intimkonserter. Et midlertidig lokale for danseundervisningen er på plass, men dessverre ikke for samspilløvelsene og intimkonsertene.

Kulturkontoret:

Ved hjelp av statlige midler til Den kulturelle spaserstokken, viderefører kulturkontoret helsefremmende arbeid blant den eldre delen av befolkningen. Det samarbeides tett med omsorg

og velferd og med Hagergrynkompagniet (forening for seniorer som er interesserte i teater, sang og musikk). Ut fra de rammene som er innvilget er det planlagt arrangement hvert kvartal.

Kulturkontorets aktivitet har i andre tertial vært preget av planlegging og gjennomføring av arrangement, og mye tverrfaglig arbeid med blant annet rutiner for drift av nyskolen og idrettsanleggene, og planlegging av uteområdet rundt nyskolen. Kulturkontoret har også vært delaktig i utredningen av Ungdommens Hus.

Teknisk drift.

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet.

Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser. I løpet av våren og sommeren har det vært en del ledningsnettbrudd på vannledningsnettet, spesielt på eternittledningene i Ydsedalen. Det har ikke vært noen større tilbakeslagsskader på avløpsnettet.

Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er tilpasset de økonomiske rammer som er gitt. Energiutgiftene vil komme til å ligge under budsjett ved årets slutt. Dette skyldes både lave priser på strøm, samt at energibruken på nyskolen har gått betydelig ned i forhold til de to gamle skolene på Verdalsøra.

Investeringer:

- Bygging av Verdalsøra barne- og ungdomsskole, flerbrukshall og svømmehall er nå avsluttet. Offisiell åpning 28. september. Det vil i høst/vinter bli foretatt en del omgjøring på det gamle bygget som står igjen mot Ringveg Nord.
- Bygging av ny veg, vann og avløpsanlegg over til Fætten er i gang. Etappe 1 fram til dagens Fættakryss forventes ferdigstilt november 2012.
- Vannforsyning på vestsiden av Leksdalsvatnet samt nordre del av Leksdal oppstartet høsten 2010 og slutføres i 2012.
- Oppgradering av veg, vann, og avløpsanlegg Nordbergshaugen har vært ute på anbud i vår. Anleggsstart forventes i september med slutførelse i juni 2013.

1.3 Organisasjon

Årsverksutvikling

Virksomhetsområder	Årsverk 31.08.11	Årsverk 31.12.11	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
Vuku Garnes og Volden oppvekst	69,1	72,8	73,8	74,1
Stiklestad og Leksdal oppvekst	56,75	56,3	56,6	60,6
Ørmelen og Verdalsøra oppvekst	125,67	124,6	126,9	132,5
Verdalsøra ungdomsskole	55,8	53,7	52,3	49,9
Vinne og Ness oppvekstområde	71,95	70,6	69,6	70,6
Ressurssenter oppvekst	56,65	57,1	58,2	61,4
Øra omsorg- og velferd	162,7	169,5	165,5	177,3
Vinne og Vuku omsorg og velferd	124,6	127,0	130,3	129,5
Ressurssenter helse- og omsorg	28,6	27,9	29,7	31,1
NAV (sosial/rus/psykiatri/flyktning)	14,4	12,3	15,0	15,0
Kulturtjenesten	11,7	11,0	10,9	11,4
Teknisk drift	41,2	41,3	43,6	44,2
Rådmannen	12,73	11,4	10,4	11,5
Sum antall årsverk	831,85	835,5	842,7	869,0

Antall årsverk har steget noe siden 2.tertial i 2011. Økningen er i samsvar med budsjett, og er delvis finansiert av eksterne midler. Se for øvrig kommentarer under hvert enkelt virksomhetsområde.

Sykefravær

Tabellen nedenfor viser utviklingen i sykefravær fra 2. tertial 2011 t.o.m. 2. tertial 2012. Tallene viser korttidsfravær og langtidsfravær over 16 dager. Fraværet viser en nedgang fra 7 % i 2. tertial 2011 til 6 % 2. tertial 2012. Dette er svært gledelig og forsterker ytterligere den trenden som man har sett de siste tertialene.

Virksomhetsområde	2.tertia 2011 Totalt	3.tertia 2011 Totalt	1.tertia 2012 Totalt	2.tertia 2012		
				Totalt	1-16 dgr	>=17 dgr
Driftssjef	3,2 %	2,9 %	1,6 %	0,7 %	0,5 %	0,2 %
Vuku, Garnes og Volden OS	6,3 %	7,4 %	10,3 %	6,1 %	0,6 %	5,5 %
Stiklestad og Leksdal OS	3,7 %	7,1 %	8,6 %	7,3 %	1,2 %	6,1 %
Ørmelen og Verdalsøra OS	6,0 %	7,6 %	7,7 %	6,8 %	1,1 %	5,7 %
Verdalsøra ungdomsskole	7,1 %	8,7 %	4,7 %	1,9 %	0,7 %	1,2 %
Vinne og Ness OS	7,3 %	8,6 %	9,4 %	5,0 %	1,2 %	3,8 %
Kultur	0,8 %	1,8 %	1,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ressurssenter oppvekst	7,8 %	9,0 %	6,4 %	5,8 %	1,7 %	4,1 %
Vinne/Vuku omsorg og velferdsdistr.	6,7 %	9,8 %	9,5 %	7,3 %	1,7 %	5,6 %
Øra omsorg og velferdsdistrikt	9,3 %	8,4 %	9,7 %	7,9 %	1,8 %	6,1 %
NAV	11,0 %	16,3 %	10,4 %	3,5 %	0,2 %	3,3 %
Ressurssenter helse/omsorg/velferd	6,9 %	8,9 %	5,8 %	5,2 %	0,7 %	4,5 %
Teknisk drift	7,8 %	6,1 %	6,9 %	1,8 %	0,7 %	1,1 %
Pr. tertial:	7,0 %	8,3 %	8,3 %	6,0 %	1,3 %	4,7 %

1.4 Økonomi

Drift – regnskap pr. 31.08.2012

Samlet oversikt over status på virksomhetsområdene:

Virksomhetsområde	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i perioden, %	Budsjett 2012	Budsjett inkl endring 2012	Forbruk 31.08.12 %	Regnskap 31.08.2011
Rådmann	13 030 673	12 993 069	100,3	32 799 243	20 287 062	64,2	15 296 316
Vuku, Garnes og Volden opp	20 082 363	20 555 801	97,7	32 182 318	33 232 425	60,4	20 737 891
Stiklestad og Leksdal oppv	10 000 774	11 497 617	87,0	18 472 053	19 159 943	52,2	11 548 929
Ørmelen og Verdalsøra oppv	30 483 570	28 294 547	107,7	44 769 443	46 535 939	65,5	28 184 521
Verdalsøra U-skole	19 788 253	19 533 138	101,3	29 641 863	30 404 388	65,1	20 021 458
Vinne og Ness oppv	14 752 305	14 974 361	98,5	23 885 661	24 848 644	59,4	14 713 520
Kulturtjenesten	15 211 519	14 943 386	101,8	21 390 618	21 496 684	70,8	14 957 929
Oppvekst felles	424 320	442 437	95,9	663 655	663 655	63,9	35 886
Ressurssenter oppvekst	87 740 566	90 725 584	96,7	137 762 074	138 520 441	63,3	83 560 374
Vinne og Vuku omsorg- og v	48 106 218	49 424 463	97,3	77 846 236	80 121 832	60,0	48 752 685
Øra distrikt omsorg- og ve	65 386 277	66 189 336	98,8	104 599 428	107 398 706	60,9	65 753 623
NAV Sosial- og flyktningetj	19 075 805	20 345 327	93,8	32 166 872	32 321 223	59,0	20 273 623
Ressurssenter helse, omsorg	15 115 818	17 816 136	84,8	28 561 214	28 919 635	52,3	17 431 623
Teknisk drift	10 700 285	10 737 497	99,7	17 371 346	17 835 064	60,0	10 579 999
Rådmannen	-414 828 822	-422 120 474	98,3	-634 830 711	-634 830 711	65,3	-407 433 286
Kommunens andel til ISK	21 858 779	22 056 713	99,1	32 718 687	33 085 070	66,1	20 721 528
Totalt	-23 071 297	-21 591 062	106,9	0	0	0	-14 863 381

Hovedoversikten pr. 31.08.12 viser at virksomhetsområdene har kontroll på driftsnivået. De aller fleste områdene ligger og balanserer på et periodisert forbruk rundt 100%. Det er kun Ørmelen og Verdalsøra OS som fortsatt etter 2. tertial varslers et til dels stort overforbruk. Samlet for driften innen virksomhetsområdene er det lite som tyder på et overforbruk ved utgangen av året.

Vesentlige endringer i kommunens inntekter og utgifter

Skatt og rammetilskudd.

Den nyeste prognose for skatt og rammetilskudd viser en inntekt på i overkant av vedtatt budsjett. Rådmannen foreslår å justere opp anslaget med samlet 3,5 millioner kroner. Økte inntekter foreslås avsatt til dekning av årets lønnsoppgjør med 2,5 millioner kroner, samt 1,0 millioner kroner til medfinansiering av sykehusopphold.

Eiendomsskatten for 2012 er budsjettet til 30,8 millioner kroner. Dette nivået forventes å være riktig. Det er knyttet en viss usikkerhet til kostnadene ved befaringer og resultatet av klagebehandlingen etter retakseringen.

Kapitalutgifter.

Avdragsutgiftene for 2012 er budsjettet til 27 mill. kroner. Det er ikke skjedd endringer som innebærer at dette trenger å endres i 2. tertial. Renten på kommunens lån er i samsvar med budsjettet nivå og det er ikke grunn til å foreta justeringer på dette området nå. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til framtidig rentenivå.

Lønnsutgifter.

Rammen for årets lønnsoppgjør var anslått til 4,07% av de sentrale forhandlingsparter. Verdal kommune hadde satt av 13 mill. kroner til dekning av årets oppgjør, og det var forventet at denne avsetningen skulle være tilstrekkelig til å dekke oppgjøret. Gjennom beregninger foretatt i etterkant av oppgjøret, viser det seg at denne avsetningen ikke var nok til å dekke kostnadene i 2012. Selv om lokale lønnsforhandlinger ennå ikke er avsluttet anslår rådmannen at årets oppgjør samlet vil koste 17 - 18 millioner kroner. De lønnskostnader som virksomhetene sparte under årets streik foreslås inndratt slik at disse går til å finansiere oppgjøret. I tillegg forelås det å styrke avsetningen med 2,5 mill. kroner slik at virksomhetene (og de ikke-kommunale barnehagene) får kompensert lønnsoppgjørets kostnad fullt ut.

Momskompensasjon.

Ved utgangen av april er det regnskapsført drøyt 8 mill. kroner som inntekt fra momskompensasjon. Dette er i er i underkant av periodisert budsjett. 60% av dette skal overføres til investeringsregnskapet i henhold til regelverket knyttet til at momskompensasjon for investeringer ikke lenger skal kunne nyttes til driftsformål.

2 GJENNOMGANG AV VIRKSOMHETSOMRÅDENE

2.1 Vuku, Garnes og Volden OS

Tjenester.

Vuku, Garnes og Volden oppvekstområde har fokus på flere områder dette skoleåret, som

- bedre læringsmiljø og klasseledelse
- arbeidslivsfag
- lese og skriveopplæring. Etterutdanning
- De utrolige årene. (Volden, Garnes og Vuku bh).

Tjenestetilbudet holdes på nivå som forutsatt, men virksomhetsområdet ligger en tanke over budsjett. Dette er som forventet da Vuku oppvekstsenter har redusert med to klasser nå i høst, en i barneskolen og en i ungdomsskolen.

Det er ikke lagt inn budsjett for valgfag som er innført denne høsten. Det betyr at virksomhetsområdet har et overforbruk på valgfag i ungdomsskolen i størrelsesorden kr 70.000-100.000,- på dette tiltaket.

Økonomien er meget stram dette skoleåret, og tjenestetilbudet bærer preg av dette.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	24 150 134	23 987 240	100,7	37 329 477	38 379 584	62,9	23 515 955
12 Øvrige kostnader	1 409 488	1 795 351	78,5	2 693 027	2 693 027	52,3	3 392 989
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-5 477 259	-5 226 791	104,8	-7 840 186	-7 840 186	69,9	-6 171 054
T o t a l t	20 082 363	20 555 801	97,7	32 182 318	33 232 425	60,4	37 891

Regnskapstallene for 2.tertial er noe usikre. Vuku oppvekstsenter ser ut til å få et overforbruk på lønn ved årets slutt på ca kr 300.000-500.000,-. Stillinger holdes vakant der det er mulig, og inntektssiden forsøkes økt noe for å dekke inn denne overskridelsen. Når det gjelder øvrige kostnader og inntekter er virksomhetsområdet godt plassert i forhold til budsjett.

Regnskapet ser likevel bedre ut enn på lenge, og dette skyldes streng budsjett disiplin, ikke minst på de små enhetene og i barnehagene. Det skal gis svært lite permisjoner med lønn denne høsten, og det er satt inn sparetiltak i forhold til innkjøp for å fortsette å holde kostnadene nede. Stillinger blir holdt vakante hvis det er mulig, og det skal være minst mulig bruk av vikarer.

Utviklingen sliter på personalet ved at disse får ytterligere ansvar og arbeid, noe som merkes på langtidssykemeldinger.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
72,8	70,6	73,8	74,1

Endringene i antall årsverk er fattet administrativt.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	3,2 %	4,8 %	1,4 %	4,8 %	2,1 %	5,4 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,3 %	8,0 %	0,6 %	5,5 %		

Det gjennomføres nødvendige møter og oppfølgingssamtaler med langtidssykemeldte av nærmeste personalleder.

HMS tiltak er trivselstiltak for alle ansatte, jevnlig bruk av bedriftshelsetjenesten til arbeidsplassvurderinger og tilrettelegging.

Samlet fravær i 2.tertial er på samme nivå som i 2011. Det meste av langtidssykefraværet skyldes forhold utenfor virksomhetens område. Likevel må det jobbes kontinuerlig opp mot de som er sykemeldt, og med andre tiltak for at sykefraværet ikke skal øke. Korttidsfraværet ligger på 0,6%, noe som er lavt. Det jobbes på alle enheter med holdninger og tiltak for at ansatte skal ønske, samt glede seg til å gå på jobb hver dag.

2.2 Stiklestad og Leksdal OS

Tjenester.

Enhetene ved Stiklestad og Leksdal virksomhetsområde arbeider for å oppfylle de krav og forventninger som er gitt via lover, forskrifter og gjeldende kommunale planer.

Området gjennomfører i år to felles prosjekt. Det ene er et prosjekt med fokus på kvalitet og sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole, mens det andre er et prosjekt hvor en tar i et tak for et godt arbeidsmiljø og har fokus på friskt nærvær.

Barnehagene er ferdig med opplæring i «De utrolige årene». Stiklestad skole er i gang nå, og Leksdal skole starter opp etter jul. Det prioriteres mye tid for å få til en god implementering hos alle ansatte.

I det daglige virket bidrar oppvekstsenteret på naturlige arenaer for å fremme en aktiv folkehelse. Skolene har fokus på aktivitet i naturlige situasjoner. De deltar i Trivselslederprogrammet og har fokus på at alle elever skal være i aktivitet i friminutter og i undervisning der det er naturlig.

Barnehagene har fokus på å stimulere barn til en positiv utvikling med spesielt fokus på sosial kompetanse, god motorisk og språklig utvikling, samt et sunt kosthold. Dette gir et godt utgangspunkt for trygghet og trivsel, lek og læring.

Bemanning i barnehagene oppleves for lav. Ansatte sier de ikke klarer å imøtekomme barnas behov på en god måte, og det gir en følelse av utilstrekkelighet. Eksempler på konsekvenser er at tilvenning for nye barn tar lengre tid, det oppstår oftere konflikter mellom barna, foreldresamarbeid blir dårligere m.m. Tjenestetilbudet forsøkes til tross for dette å gjøres så trygt og forutsigbart som mulig. Det tilstrebes at alle ut fra gitte rammefaktorer skal ha en meningsfylt hverdag ut fra egne forutsetninger.

4 assistenter har startet veien mot fagbrev. 2 av disse er med i det interkommunale prosjektet «Fagbrev på jobb».

Lag og foreninger er aktive deltagere for å bidra til et godt oppvekstmiljø.

SFO tilbudet ved Stiklestad skole er populært og brukere er godt fornøyd. SFO ved Leksdal skole er liten, og det gir veldig lite fleksibilitet og er sårbar med bare en ansatt.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	19 134 046	19 135 181	100,0	29 828 150	30 616 290	62,5	19 831 376
12 Øvrige kostnader	1 465 408	1 878 436	78,0	2 679 904	2 817 654	52,0	2 186 387
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-10 598 680	-9 516 001	111,4	-14 036 001	-14 274 001	74,3	-10 468 834
T o t a l t	10 000 774	11 497 617	87,0	18 472 053	19 159 943	52,2	11 548 929

Det foreligger per 31.08.12 et positivt avvik. Leksdal skole får refundert utgifter i forbindelse med elever fra annen kommune på ca. kr 550.000,-. Dette var ikke hensyntatt i budsjettarbeidet.

Området ser derfor ut til å styre mot et positivt avvik på ca kr 550.000,- ved årets slutt.

Lønnsbudsjett er endret som følge av sentrale lønnsjusteringer. Inntekter for barnehager er endret som følge av merinntak i barnehager. Merinntak medfører tilsvarende økte lønnsutgifter.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
56,3	55,7	56,6	60,6

Endring av årsverk er:

- Årsverk ved Stiklestad skole er økt med 0,56.
- Årsverk ved Forbregd- Lein barnehage er økt med 1,13
- Årsverk ved Leksdal skole er økt med 0,58.
- Årsverk ved Leksdal barnehage er økt med 0,8.

1 lærling i området er ikke medregnet i årsverk. Endringen er i samsvar med budsjettet.

Endringsvedtak er fattet administrativt.

Stillingene vil bestå så fremt at det ikke blir endrede behov. Det ser per dags dato ikke ut til å ha økonomiske konsekvenser ut over vedtatt budsjett.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,4 %	4,7 %	0,5 %	3,2 %	1,8 %	5,3 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	3,2 %	5,4 %	1,2 %	6,1 %		

Sykefraværet har økt siden samme tidspunkt i fjor. Langtidssykmeldinger skyldes blant annet operasjoner, beinbrudd, slitasjeskader, dødsfall i nærmeste familie. Alle er fulgt opp i følge IA-avtale.

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- HMS- arbeid i tråd med enhetenes og områdets planer.
- Prosjekt «Friskt nærvær».
- Arbeidsmiljøkartlegging i tråd med Aktimed. Arbeidsmiljø i fokus.
- Tett oppfølging av sykmeldte og øvrig fravær.
- Medarbeidersamtaler og oppfølging av medarbeiderundersøkelser.
- Bruke ros som den ferskvaren det er.
- Trivselstiltak på enhetene.
- Ansatte som deltar på Friskliv og gruppetimer på Sprek.
- IA-tiltak for enkelte ansatte.
- Sosiale tiltak på enheter.

2.3 Ørmelen og Verdalsøra OS

Tjenester.

Virksomhetsområdet har i hovedsak fortsatt fokus på "De utrolige årene", DINO-skole, lese- og skriveopplæring, IKT og bibliotek som læringsarena som hovedsatsninger.

Verdalsøra barneskole har også arbeidet mye med å legge til rette for opplæring i nytt skolebygg, samt inngått et samarbeid om skolebibliotekutvikling med Verdalsøra ungdomsskole. Samarbeidet inngår i felles prosjekt med økonomisk støtte fra «Program for skolebibliotekutvikling», i regi av universitetet i Agder og Utdanningsdirektoratet.

Enhetene jobber primært med å realisere målene i kommunale og nasjonale styringsdokument. Tjenestetilbudet har i all hovedsak fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet. Dette er imidlertid vært svært utfordrende, og fortsatt ikke i tråd med tilgjengelig budsjetttramme, spesielt ved skolene.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	42 795 891	40 941 190	104,5	63 709 588	65 505 904	65,3	39 915 102
12 Øvrige kostnader	2 722 243	4 344 219	62,7	6 473 108	6 516 328	41,8	4 207 708
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-15 034 564	-16 990 862	88,5	-25 413 253	-25 486 293	59,0	-15 938 289
T o t a l t	30 483 570	28 294 547	107,7	44 769 443	46 535 939	65,5	28 184 521

I forhold til periodisert budsjett har virksomhetsområdet et merforbruk på lønn ved 2. tertial, samt ligger under det ideelle på inntektssiden.

Det er fortsatt vanskelig å anslå størrelsen på avviket ved årsslutt. De totale behovene ved virksomhetsområdet er fortsatt stort. Behovet for spesialundervisning, spesialpedagogisk hjelp og annen oppfølging er svært stort. Skolene har tatt i mot nye elever/barn med behov for store ekstraordinære tiltak. Rektorene ved skolene vurderer fortsatt driftsnivået ved skolene i forhold til faglig forsvarlighet.

Lederne ved enhetene arbeider kontinuerlig for å unngå avvik. Den økonomiske situasjonen oppleves som svært utfordrende.

Ytterligere organisatoriske tiltak for å imøtekomme økt timetall, leksehjelp og økt behov for spesialundervisning i skolene og spesialpedagogisk hjelp i barnehagene er vurdert.

Mulighetene for å redusere driftsnivået er mindre enn økningen av oppgaver og behov for forsvarlig voksentetthet.

Gjennomgang av tilgjengelige rammer for å kvalitetssikre likeverdig opplæringstilbud ved skolene i Verdal er igangsatt.

Innsparingstiltak kan få konsekvenser for tjenestetilbudet, som for eksempel

- Ingen ekstra personalressurs i forsterka barnehage (jfr. grunnbemanning), kun god tverrfaglig kompetanse som følge av fagsammensetningen hos ansatte.
- Reduksjon av kvaliteten på tjenestetilbudet i barnehagene.
- Skolene kan ikke følge opp kravet i Opplæringslova § 1- 3 godt nok:

"På 1. til 4. årstrinn skal kommunen sørge for at den tilpassa opplæringa i norsk eller samisk og matematikk mellom anna inneber særleg høg lærartettleik, og er særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning".

Budsjettet er justert med bakgrunn i vårens lønnsoppgjør. Videre forventes det at virksomhetsområdet får tildelt ca. 2,1 millioner kroner (2012) av tildelte midler fra IMDI. Dette etter søknad fra Verdal kommune. Midlene dekker noen av de ekstraordinære tiltakene som er iverksatt.

Skolene mangler inntektsføringer av utgifter knyttet til fosterheimplasserte elever (spesialundervisning) og lønnsutgifter for praksislærerne (HINT), høsthalvåret 2012.

Virksomhetsområdet har så langt i 2012 dekket alle lønnsutgifter til kommunale veiledere i "De utrolige årene". Det vil sendes særskilte refusjonskrav.

Virksomhetsområdet har også beregnet kostnadene for iverksatte tiltak for minoritetsspråklige barn/ elever. Deler av dette er lagt som grunnlag i budsjett. En omfordeling av integreringstilskuddet bør vurderes.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
124,6	124,6	126,9	132,5

Endringen skyldes iverksetting av ekstraordinære tiltak rundt opplæring og oppfølging av nyankomne flyktninger/minoritetsspråklige elever ved skolene, samt tiltak for elever med nedsatt funksjonsevne (4,25 årsverk) fra 01.08.12, nevnt ovenfor.

Vedtaket er fattet administrativt, og noe dekkes i 2012 av tilskudd etter søknad.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,6 %	6,3 %	0,7 %	5,3 %	2,8 %	4,8 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,5 %	5,2 %	1,1 %	5,7 %		

Tiltak som gjennomføres for å redusere sykefraværet:

- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær.
- Tilretteleggingstiltak for ansatte, bruk av tilretteleggingstilskudd.
- Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.
- Prosesser rundt positivt arbeidsmiljø ved flere enheter.

Egne planer er utarbeidet ved noen enheter, som for eksempel medarbeidersamtalen, som har ulikt omfang ved enhetene.

2.4 Verdalsøra U-skole

Tjenester.

Verdalsøra ungdomsskole har også dette skoleåret hatt fokus på bedre læringsmiljø og klasseledelse. Fra høsten 2012 vil Verdalsøra ungdomsskole delta i to utviklingsprosjekter: Skolebibliotekutvikling i samarbeid med Verdalsøra barneskole og prosjekt skolemåltid.

Tjenestetilbudet har i all hovedsak hatt fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	19 029 291	18 546 805	102,6	28 912 363	29 674 888	64,1	19 961 395
12 Øvrige kostnader	1 007 075	1 453 667	69,3	2 139 500	2 180 500	46,2	1 287 787
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-248 113	-467 333	53,1	-1 410 000	-1 451 000	17,1	-1 227 724
T o t a l t	19 788 253	19 533 138	101,3	29 641 863	30 404 388	65,1	20 021 458

Avvik pr. 31.08.12 er på ca. kr. 500.000.-, noe virksomhetsområdet også antar kan bli avviket ved årsslutt. Nye valgfag på 8. trinn er ikke lagt inn i budsjettet. For Verdalsøra u-skole medfører valgfagordningen 5 nye fag fordelt på 7 grupper. Dette vil medføre en ekstra utgiftspost. Skoledagen for 8. trinn vil bli utvidet med 0,5 t/u.

Til tross for nye valgfag vil virksomhetsområdet holde igjen en halv stilling høsten 2012. Dette medfører store grupper i valgfag, noe som er stikk i strid med valgfagenes intensjon.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
53,7	53	52,3	49,9

I økonomiplanen skal Verdalsøra ungdomsskole ned med en stilling skoleåret 2012/13.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,4 %	5,7 %	0,8 %	6,4 %	2,8 %	5,8 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,2 %	2,6 %	0,7 %	1,2 %		

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet

- Fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet.
- Aktiv bruk av oppfølgingsplaner.
- Aktivt bruk av IA-tilrettelegging med tilskudd
- Vernerunder.
- Medbestemmelse/innflytelse/tilrettelegging av arbeidsoppgaver.
- Trivselstiltak.
- Oppfølging gjennom medarbeidersamtaler.

2.5 Vinne og Ness OS

Tjenester.

Enhetene i Vinne og Ness arbeider for å oppfylle mandat gitt i lover og forskrifter som gjelder opplæring og undervisning, i læreplanverket, samt den vedtatte kommuneplanens samfunnsdel. I virksomhetsområdet er det jobbet med et ekstra fokus på å bedre overgangen mellom barnehage og skole, og området har utviklet mer detaljerte beskrivelser for dette. Vinne og Ness OS organiserer et alternativt opplæringstilbud for Verdal kommune, og per dato går det elever fra 4 virksomhetsområdet her.

Vinne skole er med i den omfattende lesesatsingen SOL (systematisk observasjon av leseutvikling) sammen med Levanger kommune, og har vært med i implementeringsarbeidet som har pågått. I tillegg er det jobbet med å innføre IKT-planen for ansatte og elever, og det jobbes med implementering og videreføring av "De utrolige årene".

Vinne barnehage er i gang med implementering av "De utrolige årene".

Ness OS jobber med fokus på leseopplæring, vurdering, kulturplan, sosial og digital kompetanse og medarbeidersamtaler.

Kanutten barnehage jobber med fokus på gården som læringsarena og enkeltbarnet i fokus.

Tjenestetilbudets nivå er i tråd med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	23 325 036	23 871 028	97,7	37 435 680	38 193 644	61,1	23 336 822
12 Øvrige kostnader	1 978 271	1 781 013	111,1	2 421 500	2 671 519	74,1	2 039 646
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-10 551 001	-10 677 679	98,8	-15 971 519	-16 016 519	65,9	-10 662 948
T o t a l t	14 752 305	14 974 361	98,5	23 885 661	24 848 644	59,4	14 713 520

Som ved forrige tertial foreligger det ved 2.tertial et lite positivt avvik. Ved Ness OS er det imidlertid noen økte behov rundt elever (som skissert i første tertialrapport) som medfører behov for ressurser ut over rammen skolen har. Dette anslås til ca kr 60.000,-. Området ser imidlertid ut til å kunne tåle dette.

Overtallighet i barnehagene er løst, og utfordringene rundt enkeltelever ved Ness er beregnet og vil kunne løses innenfor rammene. Området ser derfor per dato ut til å styre mot balanse ved årsslutt.

Budsjettet er justert med bakgrunn i vårens lønnsoppgjør.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
70,6	72,6	69,6	70,6

Stillingen som i forrige tertial ble rapport som vakant er nå besatt. I tillegg er det også justert stillinger i barnehagene i tråd med opptaket. Ved Ness OS er det økt noe bemanning med bakgrunn i økte behov rundt enkeltelever. Dette vil innarbeides i neste års budsjett, men medfører ikke noen stor påvirkning av totalbudsjettet for området.

Lønnsutgifter:

Enhetens lønnsutgifter samsvarer i all hovedsak med budsjetterte lønnsutgifter. Det er ryddet i overtallighet fra 01.08.12, og med kompensasjon av vårens lønnsoppgjør skal utgiftene holde seg innenfor rammene.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,9 %	8,0 %	1,0 %	6,3 %	2,6 %	5,9 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,3 %	7,0 %	1,2 %	3,8 %		

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet

- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær
- Systematisk bruk av tilretteleggingstilskudd
- HMS-arbeid i tråd med enhetenes planer
- Medarbeidersamtaler og oppfølging av medarbeiderundersøkelser

2.6 Oppvekst felles

Tjenester.

Budsjettert beløp brukes i forbindelse med leie av brakker i forbindelse med utbygging i Vuku.

Oppvekstområdene samarbeider for å holde rammene som er budsjettert til drift. Målet er å kunne levere så gode tjenester og resultater som mulig innenfor tildelt totalramme.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	0	0		0	0	0	195 550
12 Øvrige kostnader	544 550	619 770	87,9	663 655	929 655	58,6	1 010 007
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-120 230	-177 333	67,8	0	-266 000	45,2	-1 169 671
Totalt	424 320	442 437	95,9	663 655	663 655	63,9	35 886

2.7 Kulturtjenesten

Tjenester.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Biblioteket:

- Biblioteket ønsker å sette fokus på aktivitet i biblioteket, og er med i prosjektet "Litteraturhus Nord-Trøndelag". Gjennom prosjektet gis det støtte til arrangement, som gjør at det kan benyttes formidlere som en ellers ikke hadde hatt råd til å leie inn.

- På to av eldreinstitusjonene er det nå leseombud. I tillegg er det et samarbeid med norskundervisningen i Møllegata, som går ut på at enkelte elever derfra møter leseombud i biblioteket. Her leser, samtaler og diskuterer de sammen på norsk.
- Fengselsbiblioteket er stadig et populært tiltak for de innsatte. Det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Kulturskolen:

- Våren 2012 ble prosjektet TradFolk avsluttet, et tilbud til barn i SFO på Vinne oppvekstsenter. Prosjektet var en del av regjeringens satsning på å utvikle nye tilbud, da særlig i samarbeid med skolefritidsordninger. Prosjektet var vellykket, men blir ikke videreført da dette ville påføre for høye kostnader.
- Elevopptaket høsten 2012 fulgte de økonomiske rammer som lå til grunn for driften. Dermed kunne 90 søkere få et positivt svar, mens 50 søkere ikke fikk tilbud om elevplass. Etter hovedopptaket i juni har det kommet ytterligere søkere, slik at tallet på søkere som ikke fikk plass er på 75.
- I forbindelse med teaterutdanninga (HiNT) sitt økte behov for arealer, avga kulturskolen tilgangen til Speilsalen. Dette lokalet ble brukt til danseundervisning, samspilløvelser og intimkonserter. Et midlertidig lokale for danseundervisningen er på plass, men dessverre ikke for samspilløvelsene og intimkonsertene. Speilsalen ble også utlånt til grupper av unge og ungdommer som har drevet dansetrening, samt også brukt jevnlig av ei gruppe voksne som danset orientalsk dans.
- Kulturskolen har skoleåret 2011-2012 hatt et noe dårligere tilbud via Den kulturelle skolesekken (DKS). Tidligere ble tippemidlene fordelt 1/3 til fylket og 2/3 til kommunene. Skoleåret 2011-2012 ble fordelingen motsatt: 2/3 til fylket og 1/3 til kommunen. Det oppstod en viss støy av dette og for skoleåret 2012-2013 er fordelingen endret til 50/50.

Kulturkontoret:

- Ved hjelp av statlige midler til Den kulturelle spaserstokken viderefører kulturkontoret helsefremmende arbeid blant den eldre delen av befolkningen. Det samarbeides tett med omsorg og velferd og med Hagergrynkompagniet. Ut fra de rammene som er innvilget er det planlagt arrangement hvert kvartal. I første kvartal ble det arrangert Våryrhelg. For andre kvartal var det planlagt "Vømmøl på institusjonene". På grunn av streiken i kommunal sektor ble ikke dette gjennomført. Det er imidlertid jobbet mye med planlegging av tiltaket for tredje kvartal, som er "Metusalemfestivalen" som arrangeres i samarbeid med Levanger kommune og Trondheim kommune.
- Kulturkontorets aktivitet har i andre tertial vært preget av planlegging og gjennomføring av arrangement, og mye tverrfaglig arbeid med blant annet rutiner for drift av nyskolen og idrettsanleggene, og planlegging av uteområdet rundt nyskolen. Den nye idrettshallen ble fra skolestart av, tatt i bruk til utleie på kveldstid. Samtidig måtte Verdalshallen stenge på grunn av vannlekkasje. Det er fordelt leietid til alle søkerne i nyhallen, men inntil Verdalshallen åpner igjen vil ikke effekten av å ha doblet hallkapasiteten i kommunen vises. Vannlekkasjen er en forsikringssak som ikke skal få økonomiske konsekvenser for kommunen.
- Kulturkontoret har også vært delaktig i utredningen av Ungdommens Hus. Mengde og spenn i oppgaver på kulturkontoret er stort, samtidig som også forventningene om delaktighet på ulike arenaer er mye større enn det er kapasitet til. Det jobbes overtid som det er vanskelig å finne rom for å avspasere. Dette er ingen holdbar situasjon og aktiviteten bør i så henseende ned. Samtidig fokuseres det for tiden mye på folkehelse. Veldig mye av aktiviteten kulturkontoret tilbyr er i dette perspektivet av forebyggende karakter. Dersom Kulturtenesten skal være i stand til å være på offensiven i dette arbeidet er det behov for å øke bemanningen.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	4 125 544	4 316 053	95,6	6 799 618	6 905 684	59,7	4 223 584
12 Øvrige kostnader	12 147 858	11 622 000	104,5	15 788 000	16 083 000	75,5	14 892 838
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 061 884	-994 667	106,8	-1 197 000	-1 492 000	71,2	-4 158 493
Totalt	15 211 519	14 943 386	101,8	21 390 618	21 496 684	70,8	14 957 929

Det knytter seg i år, som tidligere år, usikkerhet til utgiftene ved Verdalshallen. Størrelsen på kommunens andel er definert i en samarbeidsavtale. De siste årene har refusjonen hatt en forholdsvis stor økning ut over det budsjetterte som i hovedsak har hatt sammenheng med høyere lønns- og strømutfgifter.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
11,0	11,7	10,9	11,4

Lønnsutfgiftene er i samsvar med budsjett ved utgangen av 2. tertial. Under forutsetning av at alle kostnader til årets lønnsoppgjør kompenseres, vil området klare å holde de rammene som vi er tildelt.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	1,4 %	0,2 %	0,2 %	0,6 %	1,3 %	0,5 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	1,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %		

Det er ikke iverksatt spesielle sykefraværstiltak.

2.8 Ressurssenter Oppvekst (ROS)

Tjenester.

Satsningen på forebygging videreføres, med spesielt vekt på tidlig forebygging. Dette medfører blant annet økt ressursbruk til spesialpedagogiske tiltak i barnehage, videreføring av ulike nettverk og foreldreveiledningsprogram. Ungdomskontakten har vært leder for en utredning om "Ungdommens hus i Verdal" som høster mange godord. Dersom innstillingen tas til følge vil det medføre behov for investeringer og økt ramme til drift i 2013.

Barnevernet opplever et økt arbeidspress i forhold til det å følge opp/lukke de avvikene som ble påpekt i Fylkesmannens tilsynsrapport i mai, og jobber nå også med å få interne rutiner og organisering på plass. Tjenesten er styrket med 1 stilling nå i høst som resultat av kommunestyrets ekstra bevilgning i juni.

Helsestasjonen/jordmødrene opplever et økt press når det gjelder oppfølging og veiledning av mødre. Disse skrives nå ut fra sykehuset to døgn etter fødsel, og har krav på, ifølge samhandlingsreformen, hjemmebesøk iløpet av en uke etter hjemkomst. Helsestasjonen jobber med å få på plass veiing og måling av 3. og 8. klassingene, og gode rutiner og prosedyrer for å følge opp de barn og unge som blir funnet for lette/tunge. Det er en stor utfordring at det ikke finnes tiltak til disse gruppene. Ut fra et folkehelseperspektiv kan det være nødvendig å se på dette i forhold til økte budsjetttrammer i 2013.

Møllegata voksenopplæring opplever tilstrømming mange nye elever, også på kveldstid. Tjenestetilbudet er utvidet med tilbud om kveldsundervisning for to grupper. Tilbudet på kveldstid er selvfinansierende og retter seg i stor grad inn mot arbeids- og "kjærlighetsinnvandrere". På det ordinære dagtilbudet er nå flere av grunnskolens fag integrert i undervisningen, spesielt data og matematikk på norsk. Voksenopplæringen melder at de har behov for styrking med en morsmålsassistent i 20 % stilling for å kunne videreutvikle sitt tilbud. Dette er det ikke økonomisk handlingsrom for pr i dag.

PPT opplever dessverre å miste dyktige arbeidstakere og tjenesten er nå noe svekket på grunn av dette. Rekrutteringsprosessen er i gang, men det vil nok ta noe tid før tjenestetilbudet fra PPT kommer på det nivået som det har vært. Det vil på bakgrunn av lav bemanning, oppleves ventelister i en periode framover.

Kommunepsykolog stillingen er fremdeles ubesatt, noe som er utfordrende for alle som har behov for denne tjenesten.

Virksomhetsområdet har også vært nødt til å iverksette helt spesielle tiltak for en enkelt familie. Dette finansieres via særskilte statlige tilskudd. Tiltakene har ført til økning i antall årsverk.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	24 410 867	24 320 654	100,4	37 904 680	38 913 047	62,7	21 116 588
12 Øvrige kostnader	70 439 886	73 365 971	96,0	109 048 956	110 048 956	64,0	68 049 088
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-7 110 187	-6 961 041	102,1	-9 191 562	-10 441 562	68,1	-5 605 302
T o t a l t	87 740 566	90 725 584	96,7	137 762 074	138 520 441	63,3	83 560 374

Det ser ut til at virksomhetsområdet går i balanse ved årsslutt. Den eneste usikkerhetsfaktoren er utgifter knyttet til drift av barnehager, både kommunale og private.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
57,1	56,7	58,2	61,4

Økning i antall årsverk skyldes styrking av barnevern, spesialpedagogiske tiltak i barnehager og nye ansatte i tiltak knyttet til spesiell familie.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,5 %	8,8 %	1,4 %	6,3 %	2,6 %	6,5 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,6 %	3,8 %	1,7 %	4,1 %		

Sykefraværet fortsetter å gå ned. Det er lagt til rette for at det kan trenes i arbeidstiden, det tilpasses arbeidsplasser og oppgaver til den enkelte og quizlaget opprettholdes for å skape samhold på tvers av avdelinger og fag. I løpet av året holdes det felles arrangement for alle ansatte i Ressurssenteret, og noe felles opplæring/kurs for alle ansatte. Alt sammen for å styrke fellesskapsfølelsen. Arbeidsbelastningen kan være for stor på alle avdelinger, og dette er noe som kan medføre økt fare for økt sykefravær.

2.9 Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt

Tjenester.

Tjenestetilbudet er i hovedsak i henhold til det som er planlagt og budsjettet.

Samhandlingsreformen har ført til flere utfordringer. Det har blitt brukt ressurser, tilsvarende ca 20 % stilling, til oppfølging av meldinger fra sykehuset. Dette i tillegg til en allerede stor belastning på de som bemanner kontaktelefonen. Det vil derfor fra 1. oktober bli tatt ut en ressurs tilsvarende ca 50-60% stilling, for bemanning av kontaktelefon og oppfølging av samhandlingen med helseforetaket.

Det er fortsatt et overforbruk vedrørende hjemmetjenestene Vinne distrikt på grunn av mange brukere med store komplekse behov, enten det gis hjelp i eget hjem eller ved omsorgsbolig.

Det er stor aktivitet i enheten knyttet til utviklingsprosjekt:

- Riktig legemiddelbruk i sykehjem, koblet til nasjonal pasientsikkerhetskampanje.
- Demenskartlegging av pasienter som innvilges langtidsopphold, koblet til forskning.
- Det jobbes med årsturnuser ved Ørmelen bo- og helsetun i tillegg til forsøk med faste vikarer ved sykeavdelingen. Dette er en del av prosjektet «Uønsket deltid», støttet av Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Tilbud om pårørendeskole for pårørende til alvorlige syke, og dagavdeling til alvorlig syke ved Breidablikktunet på Levanger.
- Kreftkoordinatorer, i samarbeid med Kreftforeningen.
- Fagbrev på jobb. 8 ansatte i omsorg og velferd som skal jobbe mot å få ta fagbrev i helsearbeiderfaget.
- Datakurs i samarbeid med Sjøfsgården Levanger.

Enkelte prosjekt driftes internt i enheten mens andre prosjekt skjer i nært samarbeid med Øra omsorg og velferd. Uønsket deltidsprosjekt og tilbudene til alvorlige syke er et felles prosjekt med Levanger kommune.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	56 122 105	55 851 374	100,5	88 086 602	90 362 198	62,1	55 151 959
12 Øvrige kostnader	2 777 924	2 692 266	103,2	4 038 399	4 038 399	68,8	4 943 786
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-10 793 811	-9 119 177	118,4	-14 278 765	-14 278 765	75,6	-11 343 060
T o t a l t	48 106 218	49 424 463	97,3	77 846 236	80 121 832	60,0	48 752 685

Forbruket på 60 % totalt er noe misvisende. Det ligger ubrukte penger til prosjekt tilsvarende tilsammen ca. 1 000 000 kr i regnskapet. Disse pengene skal ut delvis til tiltak i Verdal kommune og delvis til samarbeidsprosjekter i Levanger kommune i løpet av året.

Det må settes inn ekstra bemanning på en ung bruker tilsvarende 1,8 årsverk på årsbasis, tilsvarende kr 150.000,- i økte utgifter i siste tertial. Det vil også bli økte utgifter til personalressurs for oppfølging av samhandlingen med helseforetaket på ca. kr 200.000,-. Forventet overforbruk ved årsslutt vil derfor bli på ca kr 450.000,-.

For å gjøre overforbruket så lavt som mulig, har det gjennom hele året vært stort fokus på forbruk for å holde utgiftene nede. Det gjøres hele tiden vurderinger i forhold til å kunne gi forsvarlige tjenester til brukere, og et forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte innenfor vedtatte budsjett. Det er fokus på innleie av vikarer, aktiv oppfølging i forhold til å forebygge sykemeldinger og legge til rette for at ansatte kan være på jobb og virksomhetsområdet er restriktive ved tildeling av tjenester.

Konsekvenser av sparetiltakene for tjenestetilbudet:

- Vanskeligere å få tildelt tjenester og det vil bli gitt forsvarlig men minimal hjelp til brukerne.
- Mindre bruk av vikarer ved sykdom kan blant annet føre til at brukerne må vente lenger for å få sine tjenester, som eksempel at morgenstell blir noe utsatt.
- Mer stressende hverdag for ansatte.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
127	138,4	130,3	129,5

Økning i 0,5 årsverk for opprettelse av kreftkoordinator. 75 % av stillingen dekkes av Kreftforeningen og resterende forventes innspart ved effektivisering av tjenesten.

Økning på 1,8 årsverk til ung bruker. For 2013 vil denne brukeren medføre refusjon i forhold til ressurskrevende brukere.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	3,0 %	5,7 %	1,7 %	5,0 %	3,3 %	6,5 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	2,3 %	7,2 %	1,7 %	5,6 %		

- Oppfølging av ansatte i forhold til IA avtalen.
- HMS plan med forebyggende tiltak.

- Samarbeidsmøter med NAV og Arbeidsmiljøsentret.
- Tilrettelegging av turnuser.
- Arbeidsmiljø og fagutviklingsprosesser.
- Kompetansetiltak
- Synlig ledelse.
- Deltakelse i friskverngrupper
- Godt samarbeid med tillitsvalgte, verneombud og bedriftshelsetjenesten.

2.10 Øra omsorgs- og velferdsdistrikt

Tjenester.

Tjenestetilbudet er i hovedsak i henhold til det som er planlagt og budsjettet. Ny omsorgsbasis for en enkeltbruker er iverksatt som planlagt. Det er iverksatt nye tilpassede tjenester til brukere som har avsluttet videregående skole. De økte tjenestene dekkes i hovedsak inn gjennom vedtatt budsjett. Det er meldt inn behov for økte ressurser knyttet til hjemmetjenestene på Lysgård på grunn av økte brukerbehov.

Det er stor aktivitet i enheten knyttet til utviklingsprosjekt:

- Riktig legemiddelbruk i sykehjem, knyttet til nasjonal pasientsikkerhetskampanje.
- Velferdsteknologi, i samarbeid med Midt Norsk velferdsteknologiprojekt.
- Demenskartlegging av pasienter som innvilges langtidsopphold, knyttet til forskning.
- "Rætt på": kvalifisere personer under 30 år med funksjonsnedsettelse til arbeid. Prosjekt støttet av Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Vikarpool ved Verdal bo- og helsetun, en del av prosjektet «uønsket deltid», støttet av Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Bruk av kjøkkenmodul i fagsystemet Profil: logistikk, effektivisering og kvalitetssikring av matombringningstjenesten.

Enkelte prosjekt driftes internt i enheten mens andre prosjekt skjer i nært samarbeid med Vinne og Vuku omsorg og velferd. Uønsket deltidsprosjekt er et felles prosjekt med Levanger kommune.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	74 250 885	73 697 020	100,8	116 715 954	119 515 232	62,1	73 141 895
12 Øvrige kostnader	10 021 826	9 474 583	105,8	14 211 874	14 211 874	70,5	11 187 089
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-18 886 434	-16 982 267	111,2	-26 328 400	-26 328 400	71,7	-18 575 361
T o t a l t	65 386 277	66 189 336	98,8	104 599 428	107 398 706	60,9	65 753 623

De fleste avdelinger i enheten ligger innenfor budsjett. Refusjon ressurskrevende tjenester er beregnet etter første halvår og viser at dette er innenfor det som er budsjettet. Det jobbes godt i alle avdelinger for å holde seg innenfor budsjetttramme.

I og med at enheten er godt innenfor balanse etter 2. tertial, anslås det et underforbruk ved årets slutt. Det tas forbehold om større på ressursbehov rundt enkeltbrukere i løpet av 3.tertial.

Det vil ikke bli iverksatt konkrete innsparingstiltak, annet enn å fortsette med et nøkternt forbruk og vurdering av behovet for innleie av ekstravakter ved fravær. Det er også et stort fokus på å planlegge driften slik at det genererer minst mulig overtidsbruk.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
169,5	188,4	165,5	177,3

Økning i årsverk skyldes:

- 1,6 årsverk knyttet til nye brukere fra høsten 2012,
- 0,6 årsverk knyttet til midlertidig prosjektstilling vedrørende "Rætt på". I 2012 finansieres stillingsøkning gjennom egne driftsmidler og tilskudd.
- Økning med 2,89 årsverk knyttet til en opprettet vikarpool ved Verdal bo- og helsetun, virkning fra og med 04.06.12. dette medført reduksjon av 11 småstillinger med uønsket deltid under 50%. Dette skal ikke utløse økt ressursbehov på grunn av at det brukes allerede budsjetterte vikarmidler.
- For siste tertial vil det også bli en økning på 3 årsverk knyttet til ny omsorgsbasis fra 01.08.12. Dette er i henhold til vedtatt budsjett for 2012.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,8 %	8,2 %	2,0 %	7,3 %	3,1 %	5,3 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	3,6 %	6,1 %	1,8 %	6,1 %		

Det jobbes godt og målrettet på hver enkelt avdeling med forebygging og tilrettelegging rundt den ansatte. Enheten har fortsatt regelmessige samarbeidsmøter med NAV. Enkelte avdelinger har hatt personalmøter sammen med NAV lokalt og NAV arbeidslivssenter for å tydeliggjøre ansattes- og arbeidsgivers rettigheter og plikter. Enheten har totalt sett en god trend i sykefraværsutviklingen.

2.11 Ressurssenter Helse, omsorg og velferd

Tjenester.

Tjenestetilbudet er i hovedsak i henhold til det som er planlagt og budsjettert.

Frisklivssentralen er oppstartet og det planlegges offisiell åpning i oktober. Tjenesten sender ut månedlige nyhetsbrev til samarbeidspartnere internt og eksternt, som også blir lagt tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Boligkontoret er under etablering, rekruttering av personell er startet og tjenesten avventer lokaler for innflytting. Booppfølgingstjenesten og barnevernstjenesten samarbeider godt. Samarbeidet

viser at mange saker der tjenestene drar i fellesskap, lykkes. Henvisningene er økende. Booppfølgingstjenesten har dessverre ikke kapasitet til å følge opp nye henvisninger fra barnevernet på en god nok måte.

Rehabiliteringstjenesten har investert i noe treningsutstyr for å videreutvikle mere dynamiske gruppetilbud i forhold til forebygging, trening og behandling, og melder om ytterligere investeringsbehov i 2012. Ny gruppe for førstegangsbrukere av rullatorfor å forebygge fall og vedlikeholde funksjon starter opp i høst. Tjenesten arbeider for å forbedre henvisningsrutinene.

Det er stor aktivitet i alle avdelinger knyttet til ulike utviklingsprosjekt med økonomisk støtte fra blant annet Fylkesmannen, Rusbehandling Midt, Husbanken Midt og Helsedirektoratet.

Nye utviklingstiltak og prosjekter er på gang ved ulike avdelinger:

- Rusavdelingen: Oppfølging legemiddelassistert rehabilitering LAR, arbeidsrettet oppfølging, videreutvikle fagprogrammet Sosio, fagutviklingstiltak Europ ASI, et strukturert kartleggingsverktøy, og Barnas time - tema barn som pårørende.
- Rehabiliteringstjenesten: Aktiv på dagtid, hverdagsrehabilitering, Samprosjektet
- Booppfølgingstjenesten/boligkontoret: Helhetlig boligsosial planlegging og strategisk planlegging av differensiert boligmasse.
- Pilotsamarbeide mellom Profilansvarlig i Verdal kommune og Frisklivssentralen om å utvikle fagprogrammet Profil til bruk i Frisklivsentraller.
- Fengselshelsetjenesten er i dialog og i startfasen sammen med kriminalomsorgen i Verdal fengsel om videreutvikling av Verdal fengsel.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	11 201 600	11 454 304	97,8	17 775 792	18 326 886	61,1	12 155 538
12 Øvrige kostnader	9 854 090	10 797 833	91,3	15 972 422	16 196 749	60,8	9 612 191
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-5 939 871	-4 436 000	133,9	-5 187 000	-5 604 000	106,0	-4 336 106
Totalt	15 115 818	17 816 136	84,8	28 561 214	28 919 635	52,3	17 431 623

Merinntekter på tilskudd kr 800.000,-i rustjenesten i forhold til budsjett og det at området har mottatt en stor del av budsjetterte inntekter gir et noe feil bilde av forbruk. Det er ikke mottatt/regnskapsført tildelt tilskudd på fengselshelsetjenesten kr. 600.000,-

Det er noe ulikt forbruk på de ulike avdelingene. Det er budsjettert med for lite lønnsutgifter på området Kontakten, men dette utjevner seg med mindre innleie og aktiv bruk av lønnsrefusjoner. Totalt er lønnsutgiftene innenfor budsjett.

Virksomhetsområdet har som mål å holde budsjettert ramme ved årets slutt.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
27,9	30,3	29,7	31,1

Endringen skyldes vikarinntak på grunn av sykdom.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	1,8 %	10,6 %	2,0 %	4,9 %	4,0 %	4,9 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	1,6 %	4,2 %	0,7 %	4,5 %		

Virksomhetsområdet har god oppfølging av sykmeldte. Ledergruppen har tema arbeidsmiljø og verdiene LÆR på dagsordenen. Virksomhetsområdet har en egen komité som legger opp halvårsplaner for helse, miljø og trivsel.

2.12 NAV Verdal

Tjenester.

Det jobbes fortsatt spesielt intensivt opp mot ungdommer med skolerett i behold for å unngå en «karriere» innenfor NAV-systemet. Pr utgangen av 2. tertial i fjor var det totalt 44 ungdommer i alderen 18-21 år som i løpet av tertialet mottok økonomisk sosialhjelp. Pr. utgangen av 2. tertial 2012 var det tilsvarende tallet 32. For august alene var tallet 8.

Det er også satset mye på å få andre mottakere av økonomisk sosialhjelp over i jobb eller andre tiltak, som et ledd i å gå over i aktivitet som medfører selvforsørgelse. Det totale antallet personer som har mottatt økonomisk sosialhjelp de 2 første tertialene i 2012 er 298, mot totalt 312 for samme periode i fjor. For enkeltmåned vil disse tallene være lavere.

Det jobbes aktivt med å skaffe tilbud om arbeidstrening for de som søker om økonomisk sosialhjelp. Det er inngått avtale med 7 gårdbrukere som tar i mot brukere som jobber for ytelsen de mottar. Dette har i løpet av kort tid gitt gode resultater, og en utvidelse av tiltaket «arbeid for sosialhjelp» bør derfor prioriteres. En slik prioritering forutsetter en økning av oppfølgingsressurser. Målene for disse satsingsområdene er derfor nådd.

Virksomhetsområdet har et underforbruk i forhold til budsjett når det gjelder deltakelse i Kvalifiseringsprogrammet. Det jobbes nå med å øke aktiviteten i programmet, og NAV vil i løpet av året bruke programmet mer aktivt for mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Tjenesten har også store utfordringer med å yte gode nok tjenester i forhold til gjelds- og økonomirådgivning, dette på grunn av for lite kapasitet til å bistå personer med gjeldsproblemer. Dette medfører at tjenesten i enkelte perioder må innføre inntaksstopp for nye søkere for å kunne gjøre en tilfredsstillende jobb med de sakene det jobbes med. Det er også en økning av brukere som ønsker bistand til forvaltning av egne midler for å sikre at faste utgifter blir betalt. Til sammen er dette krevende, og en økning av gjeldsrådgiverressursen hadde derfor vært kjærkomment.

Det er fortsatt store utfordringer på den boligsosiale siden. Det blir stadig vanskeligere å skaffe tilfredsstillende boliger, og listen over personer som har behov for bistand i forhold til boligsosiale utfordringer øker måned for måned. Pr. 31.08.12 hadde virksomhetsområdet en liste på 39 personer som har behov for boligsosial bistand. Mangel på boliger medfører også at tjenesten har utfordringer i forhold til å bosette det antallet flyktninger som kommunen har forpliktet seg til. I 2012 ser det imidlertid ut som om man skal klare å fylle den forpliktelsen kommunen har tatt på seg. Målet er 50 flyktninger i perioden 2011-2012. Kommunen mottok en henvendelse fra IMDI om å

bosette ytterligere 10 flyktninger i 2012. Dette ble avslått på grunn av den store bolig mangelen som kommunen allerede har.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	9 651 944	10 032 327	96,2	16 697 372	16 851 723	57,3	9 853 777
12 Øvrige kostnader	12 270 815	13 013 000	94,3	19 519 500	19 519 500	62,9	12 780 746
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-2 846 954	-2 700 000	105,4	-4 050 000	-4 050 000	70,3	-2 360 900
Totalt	19 075 805	20 345 327	93,8	32 166 872	32 321 223	59,0	20 273 623

Underforbruk pr. 31.08.12 ligger i all hovedsak i forhold til kvalifiseringsprogrammet, der det har vært mindre deltakelse enn budsjettert. Det vil bli en økning i deltakelsen i siste tertial. Det er også noe underforbruk på lønn. På øvrige driftsposter vil det i slutten av året komme en del større planlagte engangskostnader.

En opptrapping av kvalifiseringsprogrammet og en del større engangs driftskostnader vil medføre at regnskapet pr. 31.12.12 vil være i henhold til budsjett. Det kan bli litt underforbruk, avhengig av hvor stor opptrapping det vil bli på kvalifiseringsprogrammet.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
12,3	15,4	15,0	15,0

Antall årsverk er på et forventet nivå.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	2,1 %	4,0 %	2,9 %	8,1 %	2,0 %	14,4 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2012	0,4 %	10,0 %	0,2 %	3,3 %		

Sykefravær og oppfølging av sykmeldte har fokus i det daglige arbeidet, og området har lite sykefravær. Sykefraværet skyldes andre forhold enn arbeidssituasjonen.

2.13 Teknisk drift

Tjenester.

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet. Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser. I løpet av våren og sommeren har det vært en del ledningsnettbrudd på vannledningsnettet, spesielt på eternittledningene i Ydsedalen. Det har ikke vært noen større tilbakeslagsskader på avløpsnettet.

Innenfor vegsektoren har vintervedlikeholdet/sommervedlikeholdet vært på et forholdsvis normalt nivå. Regnskapsmessig ligger virksomhetsområdet omtrent på periodisert budsjett.

Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er prøvd tilpasset de økonomiske rammer som er gitt. Energiutgiftene vil komme til å ligge under budsjett ved årets slutt. Dette skyldes nok lave spotpriser på strøm, samt at energibruken på nyskolen har gått betydelig ned i forhold til de to gamle skolene på Verdalsøra.

Investeringer:

- Bygging av Verdalsøra U og B, flerbrukshall og svømmehall er i nå avsluttet. Offisiell åpning 28. september. Det vil i høst/vinter bli foretatt en del omgjøringer på det gamle bygget som står igjen mot Ringveg Nord.
- Bygging av ny veg, vann og avløpsanlegg over til Fætten er i gang. Etappe 1 fram til dagens Fættakryss forventes ferdigstilt november 2012.
- Vannforsyning på vestsiden av Leksdalsvatnet samt nordre del av Leksdal oppstartet høsten 2010 og slutføres i 2012.
- Oppgradering av veg, vann, og avløpsanlegg Nordbergshaugen har vært ute på anbud i vår. Anleggsstart forventes i september med slutførelse i juni 2013.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	16 207 378	17 288 184	93,7	27 197 377	27 661 095	58,6	14 444 745
12 Øvrige kostnader	33 537 458	33 635 979	99,7	50 453 969	50 453 969	66,5	43 256 855
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-39 044 552	-40 186 667	97,2	-60 280 000	-60 280 000	64,8	-47 121 601
T o t a l t	10 700 285	10 737 497	99,7	17 371 346	17 835 064	60,0	10 579 999

Virksomhetsområdet sliter med knappe rammer til kjøp av varer og tjenester til vedlikehold av kommunale bygg og til vedlikehold av veier (vintervedlikehold). En forholdsvis mild vinter kan likevel tyde på at disse postene holder. Energiutgiftene ligger under budsjettert nivå i år.

Rentenivået hittil i år ligger klart under budsjettert nivå. Det kan se ut som om at rentene vil holde seg lave også resten av året. Dette kan medføre mindre bruk av midler på fond enn budsjettert innenfor vann/avløpssektoren.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
41,3	48	43,6	44,2

Pr. dato er det 1 årsverk som er vakant. Denne stillingen er under utlysning.

Lønnsutgiftene ligger innenfor budsjett.

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	1,8 %	6,9 %	1,4 %	6,4 %	1,1 %	5,0 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,6 %	4,3 %	0,7 %	1,1 %		

Sykefraværet ligger på et lavere nivå enn på lenge i 2.tertial. Enheten vil følge opp de sykemeldte i henhold til regelverk og IA-avtale.

2.14 Rådmannen

Tjenester.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer ved utgangen av august med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Økonomi.

Hovedgruppe	Regnskap 31.08.12	Periodisert budsjett i perioden	Forbruk i %	Opprinnel. budsjett 2012	Rev. budsjett 2012	Forbruk pr. 31.08.12	Regnskap 31.08.11
11 Netto lønn	6 819 251	7 974 593	85,5	12 745 023	12 759 348	53,4	9 314 586
12 Øvrige kostnader	7 269 916	6 953 809	104,5	20 789 220	10 430 714	69,7	11 644 004
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 058 494	-1 935 333	54,7	-735 000	-2 903 000	36,5	-5 662 274
Totalt	13 030 673	12 993 069	100,3	32 799 243	20 287 062	64,2	15 296 316

Det er ingen spesielle avvik i drifta i forhold til planlagt aktivitetsnivå. Det er imidlertid forholdsvis små avsetninger til driftsmidler utenom lønn og det er derfor behov for å føre en stram budsjettstyring videre i året.

Ansatte.

Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.11	Budsjetterte årsverk 2012	Årsverk 30.04.12	Årsverk 31.08.12
11,4	12,4	11,4	11,4

Det er ingen endringer i bemanning ved utgangen av august måned.. I ettertid er stilling som rådgiver innen samfunnsutvikling ansatt. Vedkommende vil tiltre stillingen i månedskiftet oktober/november!

Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
2011	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	0,9 %	1,2 %	0,2 %	3,0 %	0,2 %	2,7 %
2012	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	0,6 %	1,0 %	0,5 %	0,2 %		

Sykefraværet er og har over tid vært svært lavt. Det er ikke igangsatt spesielle tiltak.

2.15 Innherred samkommune

Det er pr. 31.08.2012 utgiftsført 21,9 mill. kroner i overføring til Innherred Samkommune, tilsvarende 2/3 av budsjettert beløp. Det vises til egen tertialrapport for Innherred samkommune som ble behandlet av samkommunestyret i møte 13.09.12.

3 FINANSFORVALTNING

Låneporteføljen

Rapport 31. august 2012.

Sammensetning av låneporteføljen.

Ved utløpet av 2. tertial 2012 hadde Verdal kommune et samlet lånevolum (ex. lån i Husbanken) på 983 millioner kroner. Kilder til lån er:

Långiver	31.aug.12
Kommunalbanken	883
Verdipapirmarkedet	100
(tall i mill)	983

Endringer i låneporteføljen/risikoeksponering i perioden.

Lån nr 20070253 i Kommunalbanken har flytende rente basert på 3M nibor. Marginen på dette lånet ble bundet på minus 0,25 prosentpoeng i juni 2007 for 5 år. I juni 2012 løp marginen ut og den er på nytt bundet. Nå for 1 år på + 15 punkter (0,15 prosentpoeng).

Løpetid på lånene.

Kommunens lån er benyttet til langsiktige velferdsgoder og det er derfor lagt vekt på å skaffe lang finansiering. Slik kommunens låneportefølje for tiden er, har alle lån forfall langt frem i tid.

Refinansieringsrisikoen anses derfor som lav. Tabellen illustrer innfrielsesdato på kommunens enkeltlån:

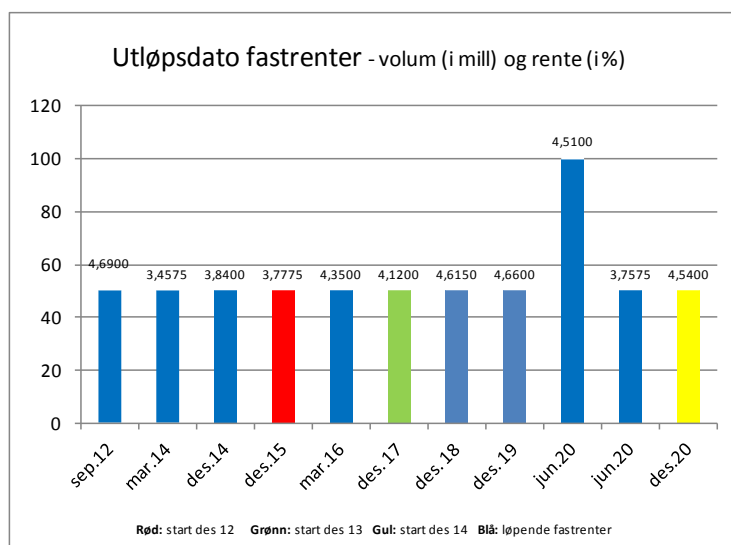
Långiver	saldo 31.08.2011	utløps- dato
Obligasjonslån 2006/16	100 000 000	juni 2016
NKB 3M nibor - fast margin	76 700 000	mars 2037
NKB 3M nibor	130 000 000	mars 2031
NKB 3M nibor	132 568 500	desember 2025
NKB 3M nibor	69 200 000	desember 2030
NKB 3M nibor - fast margin	46 000 000	juni 2027
NKB 3M nibor	39 300 000	mars 2026
NKB 3M nibor	74 497 990	september 2024
NKB 3M nibor	69 563 530	desember 2028
NKB 3M nibor	42 800 000	juni 2026
NKB 3M nibor	129 000 000	mars 2030
NKB 3M nibor	73 800 000	desember 2036

Om kommunens låneportefølje.

Strategien som ligger til grunn for kommunens innlån baserer seg på at det lånes til flytende rente basert på 3M nibor (gjelder ikke lån i Husbanken). Denne referanserenten lå ved siste renteregulering (IMM juni) på 2,33%, men har siden falt ned mot 2% ved utløpet av 2. tertial. I tillegg til 3M nibor påløper en margin, som fra Kommunalbankens side er varslet til å øke fra 0,1% til 0,2% fra rentereguleringen pr IMM september.

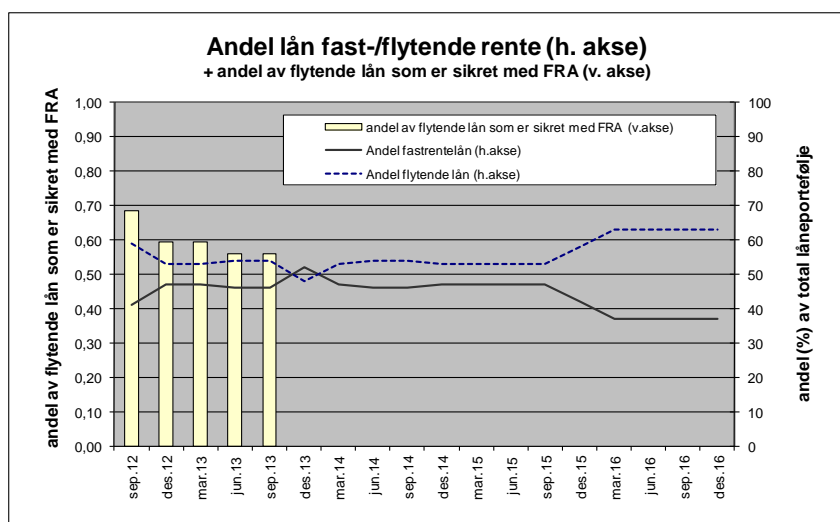
Kommunens fastrenter er etablert som rentebytteavtaler/renteswapper (gjelder ikke for lån i Husbanken). Renteswappene er slik at kommunen mottar flytende rente lik 3M nibor og betaler den faste, avtalte renten til motparten (banken). Den flytende renten i rentebytteavtalene fastsettes på nøyaktig samme tidspunkt som renten på kommunens underliggende lån. På denne måten blir det en perfekt avdekking av renterisikoen i porteføljen. Rentebytteavtaler gir fortsatt kommunen lavere rentekostnad enn det bruk av ordinære fastrentelån ville gjort. Renteswappene har et omfang som gjør at forholdet mellom lån med fast- og flytende rente er 46/54 pr 31. august. Gjennomsnittlig

durasjon i låneporteføljen er 2,14 år og rentefølsomheten er 2,08%. Fastrentene har ulike lengde og forfaller slik:

For den delen av lånemassen som ikke er sikret med fastrente (rentebytteavtaler) er det delvis etablert kortsiktig sikring ved kjøp av FRA's. Denne sikringen gjør at kommunen er mindre følsom for endringer i den flytende renten på kortere sikt. Omfanget av FRA-sikringen fremgår som gulesøyler i grafen under og er oppgitt som andel av lånemassen med flytende rente.

Kommunens andel fast- og flytende rente er fremskrevet for økonomiplanperioden i grafen under. I tillegg fremgår sikring av flytende lån (FRA) som gule søyler:

Strategi for rentesikringer.

Bruken av rentesikring er hjemlet i kommunens finansreglement. Når kommunen tar i bruk rentesikringer (renteswapper og FRA's) er det for å skape forutsigbarhet og stabilitet. All etablering av rentesikring skjer under forutsetning om at posisjonen vil bli holdt til forfall. Alle rentederivatene er kjøp-posisjoner og det foreligger ikke usikkerhet om utfallet av dem (slik det ville dersom kommunen fremsto som selger av de samme derivatene).

Verdi på låneporteføljen og rentesikringer.

Samlet overkurs på lån og rentebytteavtaler i låneporteføljen er 33 millioner kroner, eller 3,38% pr 31. august. I tillegg kommer negativ markedsverdi av kjøpte FRA-sikringer med 2,5 millioner kroner.

Markedet for lån med kommunal risiko.

Kommunalbanken har i perioden sluttet å gi lån til refinansieringer. Også når det gjelder ordinære lån er det innført restriksjoner (jfr. DN 1. september). Kommunalbanken begrunner dette med begrenset utlånskapasitet i forhold til sin egenkapital. Samtidig har banken økt marginen på niborlån fra 0,10 prosentpoeng til 0,20 prosentpoeng fra IMM september. Verdipapirmarkedet synes fortsatt å virke godt, i alle fall på korte lån med kommunal risiko. Margintillegget på lengre verdipapiriserte lån er stabil, men høyere enn det kommunen for tiden betaler på sine lån.

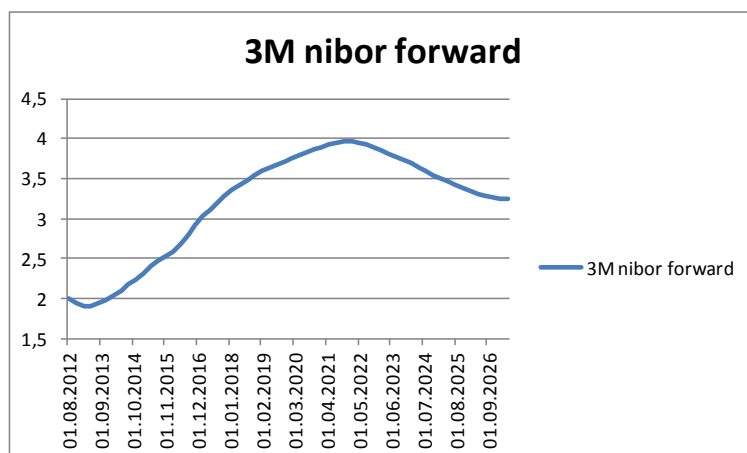
Avvik mellom faktisk forvaltning og krav i finansreglementet.

Ingen bestemmelser i finansreglementet er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette i perioden. I denne sammenheng vises til vedlegget "Avviksanalyse" lengre bak i rapporten.

Markedsrenter og egne betingelser.

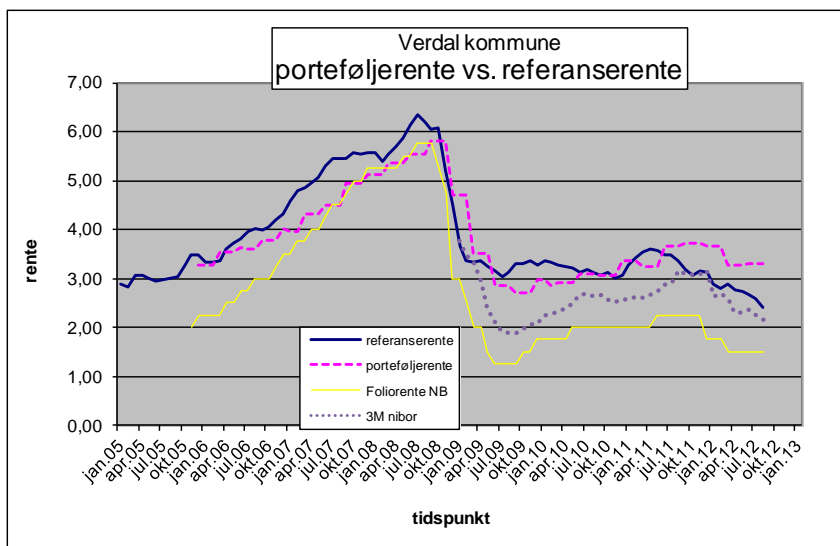
Gjennomsnittrenten i kommunens låneportefølje er 3,3% ved utløpet av 2. tertial (uendret fra 1. tertial). Slik den korte renten utvikler seg forventes det at porteføljerenten vil falle i 3. tertial.

Forventningene i rentemarkedet er slik at den korte renten skal ytterligere noen punkter ned de neste månedene. Deretter skal renten stige noe utover i 2013/2014. Markedets forventninger (markedspris på rentesikring) illustreres best gjennom forwardkurven (se graf under). Kommunens renteprognoser (og verdsettelse av rentesikringer) baserer seg på forwardkurven:

Sammenligning av renteutgifter.

Kommunen benchmarker sin lånerente ved å sammenligne porteføljerenten med en referanserente som er relevant for kommunal risiko. Referanserenten består av 3M nibor og 4-års fastrente med en durasjon på 2,5 år (margintillegget kommuner betaler er ikke hensyntatt i for referanserenten). Norges Bank sin styringsrente (foliorenten) og 3M niborrente fremgår også av grafen:

Av grafen ser vi at kurven for referanserenten faller videre i 2. tertial. Dette skyldes hovedsakelig at nivået på fast rente har falt betydelig i perioden (gjeldskrisen i Europa), men også noe lavere nivå på den flytende renten (3M nibor). Kommunens porteføljerente preges av de etablerte fastrenter - og de historiske nivåer sikringene er etablert på - men også at den flytende delen av renteporteføljen tilpasser seg det gjeldende nivå til enhver tid. Porteføljerenten forventes å falle fra neste renteregulering pr IMM september.

Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Verdal kommune vurderer jevnlig den finansielle risikoen - både på aktivsiden og passivasiden. I tillegg foretas vurdering av finansiell risiko før gjennomføring av porteføljetilpasninger og låneopptak. Den finansielle risikoen består av flere elementer. Vurdering av disse elementene er gjennomført. De ulike vurderinger som er gjennomført henviser til bestemmelsene i Finansreglementet i eget vedlegg "vurdering og håndtering av finansiell risiko" lenger bak i rapporten. Samlet vurderes den finansielle risikoen å være tilfredsstillende, ønsket og innenfor rammene i vedtatt finansreglement, intern låne-/sikringsstrategi, forskrift og gjeldende lov.

Stresstest.

Kommunen kjører stresstest på sin låneportefølje ved å simulere en *parallel renteoppgang på 2 prosentpoeng* over hele rentekurven. Formålet med stresstesten er å måle effekten av et forhåndsdefinert markedssjokk. En renteoppgang vil medføre økte rentekostnader og positiv kursendring på fastrenteposisjonene (fastrentene vil fremstå som lave etter en renteoppgang):

Oversikten viser at fastrenteposisjonene vil ha en positiv verdi-/kursendring på (mindre enn) 40,6 millioner kroner dersom hele rentekurven stiger med 2 prosentpoeng.

Samtidig vil renteutgiftene øke. Tabellen under viser endringen i forhold til den ordinære renteprognosen:

	2012	2013	2014	2015	2016
Differanse ift. ordinær prognose	323 188	6 010 874	10 375 720	10 282 181	12 079 145

Stresstesten omfatter kun lånesiden. Effekten av den simulerte renteendringen vil delvis motvirkes av tilsvarende effekt med motsatt fortegn på kommunens inntektsside.

Avviksanalyse låneporteføljen - nøkkeltallsrapport.

Verdal kommune

jfr. forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, vedtatt finansreglement og intern rutinebeskrivelse for finansområdet.

Rapport "Nå" : 31. august 2012

Rapport "Forrige" : IMM juni 2012

Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	46 %	46 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	54 %	54 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for 2012	69 %	69 %		
herav rentesikret for 2013	57 %	57 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	2,14	2,16	Min.-/makskrav:	0-4 år
Porteføljens rentefølsomhet (%)	2,08	2,1		-
Lengste rentebinding (utløpsår)	2020	2020	Maksgrense	-
Andel største enkeltlån i porteføljen:	13 %	13 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	3,30 %	3,30 %		
Anslag renteutgift 2012 (mill. kroner)	34,2	33,9	Budsj. renteutg.	
Innløsningsverdi passiva (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-3,38 %	-2,71		
Innløsningsverdi passiva (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-33	-27		
Innløsningsverdi FRA-sikring (mill. kr)	-2,5			
Lån som skal refinansieres innen 1 år (%)	0 %	0	Maksgrense	40 %

Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

Kommunalbanken har innført restriksjoner på utlån og øker sin margin på flytende lån fra 0,1 til 0,2%.

Begrensningene i Finansreglementet er overholdt.

Dato:

signatur

Verdal kommune

Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Kontrollskjema

Risiko	Beskrivelse	ja	nei	merknad
Kredittrisiko	Plassering: Finansreglement kap 5, avsnitt 1, 3 / kap 6, avsnitt 1, 4, 6, 7, 8. Lån/sikring: Finansreglement kap 5, avsnitt 1. Stikkord: kvalitet på motpart.	X		
Markedsrisiko	Plassering: Finansreglement kap 6, avsnitt 3, 4, 5, 6, 7, 8. Lån/sikring: Finansreglement kap 5, avsnitt 1 / kap 7, avsnitt 2, 3 + kulepkt 1, 2. Stikkord: verdisvingninger i markedet.	X		
Renterisiko	Plassering: Finansreglement kap. 5, avsnitt 1 / kap 6 avsnitt 4. Lån/sikring: Finansreglement kap 7, avsnitt 2, 3 kulepkt 6, 7, 8. Stikkord: stabil finansiering av kommunens virksomhet.	X		
Likviditetsrisiko	Plassering: Finansreglement kap. 5 avsnitt 1, 2 / kap 6 avsnitt 1, 3, 5. Lån/sikring: Finansreglement kap 7, avsnitt 1, 3 kulepkt 1, 2. Stikkord: mulighet for realisering på kort varsel.	X		
Valutarisiko	Plassering og Lån/sikring: Finansreglementet kap 6 avsnitt 1. Stikkord: kun norske kroner.	X		
Systematisk/ generell markedsrisiko	Plassering: Finansreglement kap. 6 avsnitt 4. Lån/sikring: Finansreglement kap 7 avsnitt 3 kulepkt 6,7,8. Stikkord: sannsynlighet for verdiendring i et marked.	X		
Usystematisk/ spesifikk risiko	Plassering: Finansreglement kap. 6, 7. Lån/sikring: Finansreglementet kap 7.; avsnitt 2 (liten mulighet for denne risikoen her, gitt samme låntager). Stikkord: sannsynlighet for at avkastning på objektet avviker fra den generelle markedsutviklingen.	X		
Finansiell risiko samlet	Plassering og Lån/sikring: Finansreglementet kap 5, avsnitt 1. Stikkord: stabil finansiering, samt betalingsdyktig og lite eksponert for risiko.	X		
Rapportering/ rutiner	Finansreglementet kap 10. Er finansreglementets bestemmelser om rapportering oppfylt ?	X		

Ja = i samsvar med finansreglement

Nei = avvik fra finansreglement

Dato:

signatur

3.1 Ordliste - forklaring til ord og uttrykk i finansrapporten

Niborrente: interbankrente, en rente som bankene kan låne til seg imellom. Mer presist: hva de største bankene i kronemarkedet i utgangspunktet er villig til å tilby likviditet til gjennom valutabytte. Priser stilles for ulike perioder. Mest brukt er 3 mndr.

IMM: internasjonale oppgjørsgdatoer - 3. onsdag i hhv. mars, juni, september og desember.

FRA (forward rate agreement): En FRA-kontrakt er en avtale mellom to parter om å låse rentesatsen for et lån eller en plassering for et gitt volum og en gitt periode på et fremtidig tidspunkt. Avtalen gjøres opp til gjeldende Niborrente på tidspunktet for avtalens begynnelse. Mest brukt er 3M-perioder. Det utveksles kun rentebeløp (netto) ved avregning, ingen hovedstol. Kontraktene avregnes på IMM (lik tidspunktet for renteregulering av kommunens underliggende lån). Prisen (renten) på kontrakten styres av balansepunktet der låntagere og långivere finner det attraktivt å handle. Dette balansepunktet styres igjen ut fra aktørenes forventninger til økonomisk utvikling og bl.a. Sentralbankens rentebane (prognose). Ved å sette de ulike kontraktene etter hverandre kan man finne **forwardkurven** - som blir markedets prising av fremtidig kortrente. Forwardkurven benyttes i budsjettsammenheng for å finne kostnaden på den flytende delen av låneporteføljen for fremtidige perioder (f.eks. økonomiplanperioden).

Durasjon: Lån (og plasseringer) tilbakebetales ved forfall - og renter underveis betales på avtalte terminatoer frem til forfall. Til sammen utgjør dette lånets/plasseringens kontantstrømmer. Durasjon er den gjennomsnittlige tid (antall år) det tar før disse kontantstrømmene utveksles. Kontantstrømmene veies med størrelsen. Mer folkelig (men ikke korrekt) kan man si at durasjonen er et uttrykk for gjennomsnittlig rentebinding.

Rentefølsomhet: et uttrykk som henger nært sammen med durasjon (modifisert durasjon) og gir uttrykk for hvor stor kurssvingningen (verdiendringen) på et lån (eller en plassering) blir ved renteendringer. Følsomheten oppgis i prosent. En rentefølsomhet på 2% betyr at et lån (eller en plassering) vil endre seg i kurs (verdi) med 2% dersom renten endres med ett prosentpoeng.

Obligasjon: En obligasjon er et rentebærende, omsettelig verdipapir, gjerne lagt ut som et standardisert lån i et organisert marked, med lengre løpetid enn ett år ved utleggelse.

Sertifikat: som obligasjon, men med løpetid under ett år ved utleggelse.

Renteswap: (også kalt rentebytteavtale) er en kontrakt mellom to parter (f.eks en bank og kommunen) om bytte av rente. En slik avtale innebærer bytte av fast rente mot flytende/kort rente (for eksempel 3M nibor). Kommunen benytter renteswapper for å få en ønsket struktur med fast-/flytende rente i sin låneportefølje. Det utveksles ingen hovedstol i en renteswap men kun rentedifferansen (mellom fast- og flytende rente) for det avtalte volum. Nåverdien av renteswappen er (oftest) null ved inngåelse. Senere vil verdien av den svinge i takt med utviklingen for markedsrenten for den avtalte perioden. Ved utløpet av perioden vil nåverdien igjen være null.

Referanserente: en rente det er naturlig å sammenligne egne resultater (porteføljerenten) med (også kalt benchmarking).

Stresstest: Test for å måle effekten av et forhåndsdefinert markedssjokk. Eksempler på mulige stresstestscenarier er 30 prosents aksjekursfall og 2 prosent renteøkning.